

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET

CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: (312) 535-9500

Vol. LXVII

Kaina 15 c.

KETVIRTADIENIS — THURSDAY, SPALIS — OCTOBER 11, 1973

Nr. 239

EGIPTUI PADEDA NAUJOS RAKETOS

Washingtonas. — Michael Getler, "Washington Post" korespondentas, rašo, kad Pentagonas pastebėjo naujas sovietų gamybos raketas SAM-6, kuriomis egiptiečiai operuoja prieš Izraelio lėktuvus. Raketos į Egiptą buvo atgabentos pernai. Jos įmontuotos ant greitai judamų autovežinių, ir jų efektingumas didelis. Izraelio lakūnai naudoja Amerikos gamybos lėktuvus, tai labai svarbu ir būtina žinoti, kaip tos raketos veikia. Nereikia nustepti, jei Izraelio kariuomenė pasistengs nutverti nesugadintą SAM-6 raketą, panašiai kaip yra buvę 1967, kai nutvėrė senesnio modelio SAM ir perdavė amerikiečiams.

SAM-6 baterijos išstatytos išilgai Sueso kanalo, ir tai yra pagrindinė apsigynimo linija nuo Izraelio lėktuvų. Jeigu Izraelis norės dažniau operuoti virš Egipto žemės, pirmiausia turės neutralizuoti raketų sistemą. Apskaičiuojama, jog Izraelis galėjo netekti apie 50 sprausminių, arba 15 procentų visų kovos lėktuvų. Arabai, spėjama, neteko dvigubai tiek, bet kiekvienam atvejui Izraelio nuo stotiai didesni nei jie patys tikėjosi. Jeigu tie nuostoliai bus ir toliau tokie, bus rūpesčio ir Amerikai. Reikės Izraeliui perleisti daugiau lėktuvų, ir čia iškils tam tikrų politinių sunkumų. Paga-

liau ir kiti arabų kraštai, matyda mi viltį laimėti, įstos į karą. SAM-6 raketos siekia 15-20 mylių, gali numušti lėktuvą 50-000 pėdų aukšty ir gali būti iššautos į labai žemai skrendančius lėktuvus, skirtus tankams naikinti. Aprūpintos ir radaro sistema, ir gali būti vairuojamos nuo žemės, tokiu būdu jų manevravimas yra lankstus. Šovinio sprogimui yra trijų rūšių užtaisai. Visa tai daro pavojingą ginklų.

Egiptiečiai turi mažiausiai šešias SAM-6 bazes, kiekviena jų po 12 iššovimų platformų. Nežinia tik kiek jie turi raketų atsargos.

SPIRO AGNEW ATSISTATYDINO

WASHINGTONAS. — Vakar, baigiant laikraštį laukti, buvo gauta žinia, kad viceprezidentas Spiro Agnew iš savo pareigų atsistatydino. Atsistatydinimą prezidentui įteikė 1:05 val. p. p. Antradienio vakare Agnew buvo susitikęs su prezidentu Nixonu ir atsistatydinimo reikalas buvo aptartas.



Spiro Agnew

Baltimorės teismas Agnew nu teisė 3 metams "probation" ir 10,000 dolerių pabauda.

Rytoj Peronas perims pareigas

BUENOS AIRES. — Juan Peronas sako, kad jis ministerių kabineto sudėties nekeis, visi pasiliks savo vietose. Dabartinis kabinetas atsistatydino, kad jis galėtų sudaryti naują. Prezidento pareigas perims rytis. Ilgą inauguracijos ceremoniją nebus, nebus ir ilgų kalbų. Po priesaikos parlamente jis nuvyks į prezidentūrą ir pradės savo pareigas. Žinant dažnus teroristų veiksmus, bus imtasi atitinkamų apsaugos priemonių. Į parlamento rūmus niekas be atitinkamo leidimo negalės įeiti, net ir parlamentariai.

TOKIJO. — Amerikos lėktuvnešis "Midway" įplaukė į Yukosuką laivyno bazę, o kairiojo sparno studentai ir darbininkai surengė dideles demonstracijas. Vienė demonstravo už tvoros, prie bazės, kiti plaukiojo aplink laivais ir šaukė, kaip visada: "Plauk namo".

LONDONAS. — Šiaurės jūroje buvo užtikti nauji naftos šaltiniai. Šaltiniai yra 100 mylių į šiaurės rytus nuo Shetland salos, Skotijoje.



Lietuviškasis jaunimas Druskininkų apylinkėje (Ramintos Baulkytės nuotrauka)

SIRIJA NUSIVYLĖ SOVIETAIS

Beirutas. — Prasidėjus arabų ir Izraelio karui, didžioji spauda priminė, kad dar prieš kelias dienas atrodė, jog ir Sirija galinti tapti padaryti su sovietų patarėjais ir instruktoriais, ką pernai padarė Egiptas. Damaske buvo žinoma, jog sovietų 1,900 karių patarėjų ir 1,200 civilių, daugiausia inžinierių, buvo uždrausta laisvai judėti po Siriją. Prieš tai rusų suvaržymo galinti būti sirų nepasitenkinimas, kad sovietų kariai, kurie operuoja priešlėktuvinių raketų baterijas, atsikako klausyti sirų prašymo. Kai prieš tris savaites susikovė sirų lėktuvai su Izraelio naikintuvais, sirai neteko 13 Migų, numušdami Izraelio tik vieną. Sovietai, prašomi padėti sirams savo raketomis, atsakė klausyti.

Dar sirai nepatenkinti, kad panašiai, kaip ir Egiptas, prašo, bet negauna pačių naujausių ginklų, tokių kaip MIG — 23. Rusai, norėdami išskirti senus ginklus, mo derniausių neduoda, o su senais daro eksperimentus ant sąjungininkų kailio. Sirai tą patyrė, ir jų kantrybė išsekė.

Sirijos vicepremieras Abdel Khaddam buvo išsikvietęs sovietų ambasadorių Nuredin Moshiedinnovą ir jam aiškiai pasakė savo nusivylimą. Dar jis pridėjo, kad sovietų kariai Sirijoje jaučiasi lyg būtų nuo nieko nepriklausomi, laužo visus įstatymus, judėjimo taisyklės, lyg būtų karaliumi, ir tuo užsitraukia vietos žmonių neapykantos.

Amerika iš Tajo nesitraukia

BANGKOKAS. — Amerika sutiko savo dalinių Tajuje nemazinti, aviacijos bazių nenaiškinti. Taip pranešė premjeras Kittikachorn. Jis sako, kad pasakutiniuoju metu valstybės pakraščiuose komunistų partizanų veikla padidėjo, ir amerikiečių buvimas darosi reikalingesnis.

Jėzuitų universitetas Japonijoje

Tokio. — Jėzuitų katalikiškas universitetas Sofia, Japonijos sostinėje. Tokijo: paminėjo savo įsteigimo 60 metų sukaktį. Šis universitetas yra pirmiausias tarp keturių šimtų Japonijoje veikiančių privačių aukštojo mokslo įstaigų. Šešiuose universiteto fakultetuose studijuoja dešimt tūkstančiai studentų, kurių tikslas yra užsieniečiai. Universitete dėsto 750 profesorius, kurių tarpe 120 jėzuitai. Sofia universitetui Tokijo vadovauja italas jėzuitas Pittau.

TEHERANAS. — Iranas ir Irakas atnaujino diplomatinį santykius. Santykiai buvo nutrukę prieš porą metų dėl pasienio laivų susisiekimo teisių.



Tigrų draugystėje. Vak. Vokietijos turistai Kenijoje, Afrikoje

KARĄ PRADĖJO IR IRAKAS

Izraelis subombardavo sovietų ambasadą. — Egiptas nustūmė Izraelį nuo Sueso

BEIRUTAS. — Izraelio lėktuvai bombardavo Kairo ir Damasko pakraščius ir sugriovė sovietų diplomatinės misijos pastatą. Sovietai skundžiasi, kad ten buvo 30 jų civilių piliečių, tarp jų buvo moterų ir vaikų.

Izraelis prisipažino, kad jie egiptiečių spaudimo neatlaikė, ir jų daliniai pasitraukė nuo Sueso kanalo, vadinas, pirmąjį tikslą, kurio siekė Kairas, pasiekė, jau valdo ir kanalo rytinius krantus. Tel Avivas savo piliečiams paskelbė, kad egiptiečiai užėmė sustiprintą Bar-Lev rytiniam Sueso krante, o "savo apsigynimo liniją perkėlė toliau į rytus".

Aviacijos puolimai, patys sunkiausi šiame kare, buvo skirti Damasko pakraščiams, kur įsikūrė Sirijos karinė vadovybė ir Kairo priemėsčius, ir aerodromus ir naftos rafinerijas Sirijos gilumoje bei elektrines. Subombardavo ir Libano radarą, nors Libanas kare ir nedalyvauja. CBS korespondentas patvirtina faktą, kad bombos tiesiai pataikė į sovietų ambasadą Damaske, ir tikrai žuvo 30 žmonių.

Egiptas teigia, jog iki antradienio vakaro skirtingose Sinajaus vietose jie sudaužė 102 Izraelio tankus ir sumušė 97 lėktuvus. Sirija sako, kad jie jau numušė 104 lėktuvus.

Gen. Aharon Yariv, Izraelio vyr. štabo viršininko pavaduotojas, spaudai sakė, kad Egiptas neteko "šimtus tankų", bet jie sugėbėjo į rytus per Suesą jų perimti daugiau, ir vėl ten yra apie 400. "Jūs klausiate, kaip ilgai karas tęsis? Sunku pasakyti, bet aišku, kad jis bus ilgas". Jis minėjo, kad Izraelio apsigynimo linija nuo Sueso perkelta nuo pusrutulio iki šešių mylių. Egiptas gi sako, kad jų daliniai yra 9 mylias nuo kanalo. Per pirmąsias keturias dienas arabai neteko 150 lėktuvų, sakė Yariv.

Žiniomis iš Tel Avivo, pirmųjų karo dienų kaina, įskaitant sunaikintus ginklus, yra 850 mil. dolerių.

Pabrangs transatlantinis skridimas

MONTE CARLO. — Visą mėnesį čia vyko slaptos derybos tarp įvairių kraštų civilinių oro linijų, ir visi susitarė greitai laikui transatlantinį skridimų kainas pakelti 6 procentus.

BAGDADAS. — Irakas skelbia, kad jų bombonešiai atliko 80 puolimų Golan aukštumose ir 10 Sinajaus pusiasaly. Tai reiškia, kad į karą įsijungė ir Irakas. Kiti šaltiniai tos žinios nei patvirtino, nei paneigė. Irakas Sirijoje laiko 18,000 karių ir tam tikrą skaičių lėktuvų.

Beiruto laikraštis "Nahar" vakar rašė, kad Irakas į Golan aukštumas pasiuntė ir 100 tankų, vadinas, dalyvauja ir sausumos jėgos.

Nepatvirtintomis žiniomis, Sirijoje esantieji Maroko daliniai taip pat pasiūstė į frontą. Į karą neįsitraukė ir nežino ką daryti tik Jordanija, turinti ilgiausią sieną su Izraeliu. Spėjama, kad Husseiną neatlaikys arabų spaudimo ir į karą stos. Jis tik laukia, kol į Jordaniją atvyks Irako dalinys ir sustiprins jo 70,000 armiją.

DAMASKAS. — Karinis atstovas minėjo, kad vakar vėl buvo bombarduojamas Damasas ir dar trys miestai Sirijoje. Buvo pultas Homs, Tartus ir Latakia.

TEL AVIV. — Izraelis vakar skelbė, kad jie bombardavo šiuos Egipto taikinius: "Khusna, Abu Hammad prie Ismailia ir radarą stotį Baltim, 60 mylių į rytus nuo Aleksandrijos.

AMMAN. — Vakar Husseiną pašaukė kariuomenės atstovus. Daroma išvada, kad anksčiau ar vėliau ir Jordanija įsitrauks į karą.

DAMASKAS. — Vakar dienos "Chicago Today" turėjo žinių, kad Damaske paskelbus žuvusių skaičių, sovietų piliečių nebuvo, o vietiniai organai neigia žinias, kad Izraelio lėktuvai būtų subombardavę sovietų ambasadą. Vadinas, žinios viena kitai prieštarauja, o kaip yra iš tikrųjų, paaiškės vėliau.

Siūlo paskolinti lėktuvų Izraeliui

WASHINGTONAS. — Prez. Nixonas vakar buvo sukvietęs kongreso vadus ir juos painformavo apie Viduriniųjų Rytų padėtį, išklaušė jų sugestijų.

Visa eilė kongresmanų pasiūlė rezoliuciją, kad Izraelio užsakyti lėktuvai būtų pristatyti nedelsiant. Taip pat reikalavo paskolinti tam tikrą skaičių lėktuvų, kuriais išlygintų susidariusius nuostolius. Rezoliuciją pasiūlė William Lehman (dem., N.Y.) ir jį rėmė 15 demokratų ir 3 respublikonai. Lehmeno žodžiais, Izraelis yra užpirkęs Amerikoje tarp 50 ir 80 lėktuvų.

WASHINGTONAS. — Nixono paskirtasis vyr. patarėjas energijos reikalams buv. Colorado gubernatorius John Love viename Atstovų rūmų komiteto kalbėjo, kad Amerikoje energijos trūkumas bus jaučiamas dar kokių trejus ar penkerius metus. Pirmoji eilė reikės suvaržyti naudojimą šildymo alyvos, kerosino, dizelinio kuro, o gal būt ir gazolino automobiliams. Be federalinės valdžios įsikišimo apseiti nebus galima.

NEW YORK. — Japonai Toyota automobiliams, 1974 metų modeliams, pakėlė kainą 90 dol.

NEW YORK. — Jungtinių Tautų Saugumo Taryboje sovietų ambasadorius Jevakov Malik Izraelio ambasadorių Yosef Teokoah pavadino "tarptautinių gangsterių" ir iš posėdžių salės išėjo. Izraelio atstovas tuo laiku norėjo išreikšti savo užuojautą sovietams dėl nelaimingo atsitikimo, kai dėl jų aviacijos bombardavimo žuvo 30 sovietų piliečių. Tam pačiam posėdy užsienio reikalų ministeris Mohammed El-Zayyat pasigyrė, kad jie turi savo rankose "keturis karo kriminalistus". Spėjama, kad numušė lėktuvų pilotus.

"Negaliu sėdėti ir klausyti užuojautų ir atsiprašėjimų iš tarptautinio gangsterio. Jų veiksmas prilygsta Hitlerio kruvinam veiksmui", sakė Malikas. Jis paminėjo, kad Damaske nuo bombų buvo sugriauta 10 ambasadų ir sovietų kultūros centras.

Tekoah sakė, kad dėl šio karo kalti kaip tik sovietai, kurie per 25 metus ginklavo arabus ir kurstė, kad sunaikintų Izraelio valstybę. Jei ne sovietai, to pasaulio daly būtų taika ir ramybė.



Mohammed H. el-Zayyat

BEIRUTAS. — Sirija planuoja laikinai sostinę perkelti iš Damasko į Aleppo, 200 mylių į šiaurę, prie Turcijos sienos. Sirai bijo, kad prasižvelusi Izraelio tankų kolona Damaską gali pasiekti per porą valandų.

O jeigu nesustos?

WASHINGTONAS. — Sostinėje jaučiamas nepasitenkinimas, kad sovietai nesiskubina padėti sulaukyti Vid. Rytų karo, savo įtakos nenaudoja suvaldyti arabus. Tačiau irgi aišku, kad ir nežada arabams padėti.

Pentagone dar vienas rūpestis: Izraelis, jei išvys egiptiečius ir sirus iš okupuotų žemių, gali nesustoti ir toli įžengti į Egiptą ir Siriją. Sunku pramatyti, kokios to gali būti pasekmės.

KALENDORIUS

Spalio 11: šv. Germanas, šv. Zinaida, Ringaudas, Daugvydė. Spalio 12: šv. Serafinas, šv. Domina, Gantas, Daimena. Saulė teka 6:58, leidžias 6:18.

ORAS

Dalini apsiniauks, 60% galimybė lietaus su perkūnija, ne sezoniskai šilta, virš 80 laipsnių.

Kas iš tikrųjų žudo juodukus

Atlanta. — Amerikos juodukai labai dažnai skundžiasi ir reikalauja, o Maskva kartoją pasauliui, kad baltieji šaudo, linčiuoja juoduosius. Kaip yra iš tikrųjų, skelbia "Atlanta Journal and Constitution", surinkęs duomenis to miesto policijai. Mieste, kur 1971 metų pradžioje gyveno 240.500 baltųjų ir 255.050 juodųjų, per pirmuosius try metus aštuonis mėnesius buvo 143 žmogžudystės ir jas įvykdė:

Juodukai nužudė 109 juodukus, Baltieji nužudė 19 baltųjų, Juodukai nužudė 14 baltųjų ir Baltasis nužudė juoduką - 1.

Susilpnės marksistų veikla

SANTIAGO. — Po Čilės perversmo kraštutinių kairiųjų jėgos ir veikimas susilpnėjo viso Lotynų Amerikoje. Daugelis prisipažįsta, kad jie neteko atramos ir neturi vilčių taikiai būdu kur nors įsitvirtinti. Bet ir ten, kur kairiesiems atrodė gera dirva veikti, kaip pvz. Peru, marksistų veikla pradeda labai varžyti. Argentinos Peronas, perėmęs valdžią, pradės dar labiau spausiti kairiųjų sparną.

Skolose

SAIGONAS. — Tarptautinė neutraliųjų komisija, prižiūrinti Vietnamo paliaubas, jau skolose. Skolos siekia 8 ml. dolerių, ir paprasė, kad jas padengtų keturi didieji signatarai, Paryžių garantavę susitarimą.

JEREVAN, Sov. Sąjunga. — Tarptautiniam psichiatrų simpoziumui buvo atmetas sovietų siūlymas diskutuoti priverstinį psichinį gydymą politinių disidentų.



Redaguoja Emilija Pakalniškienė. Rankraščius siųsti adresu:
E. Pakalniškienė, 3948 S. Artesian Ave., Chicago, Ill. 60632

PIRMININKĖS PRANEŠIMAS SEIME

Brangūs vyčiai,

Mano kadencija buvo darbin-
ga, bet žinau, kad dėl netikėtos
ligos nebegalėjau praversti visų sa-
vo planų. Tačiau Dievo valia at-
siradusios laisvos valandos igali-
no susirašinėti su daugeliu iš ju-
sų. Daug rūpesčių, abejonių ir
klausimų atsakyti buvo, aptarta
ir daugeliu atvejų išsiaiškinta.
Jau anksčiau esu sakiusi, kad vi-
sus nuomonių skirtumus ir nesu-
tarimus išspręsti turime savoje
organizacijoje, neišnešti jų į vie-
šumą. Palaikiau ryšį su įvairiais
komitetais, išrinktais 1972 metų
seime.

Priverstinis mano atostogos
davė taip pat laiko skaityti ir stu-
dijuoti apie mūsų organizaciją ir
apie lietuvių kalbą.

Siais metais "Darbininkas" suti-
ko kartą per mėnesį duoti skiltį
vyčių reikalui. Pona Radzivanai
ir New Yorko vyčiai sutiko reda-
guoti tą skiltį.

Pravedžiau tris centro valdy-
bos posėdžius, bet dviejuose ne-
begalėjau dalyvauti. Ir tiems
dviejim paruošiau darbotvarkę.

Daug gavau kvietimų atstovau-
ti Lietuvos vyčių organizaciją,
kaipo jos pirmininkė. Jeigu nega-
lėjau dalyvauti, pasiūniau svei-
kinimus.

Turiu viltį, kad sekančiame sei-
me galėsime be jokių rezervų pas-
kelbti, jog Scrantonas įsijungė į
mūsų organizaciją. Susirašinėju su
Ieva Karbutė, kuri pradėjo orga-
nizuoti kuopą Scrantone.

59-jame seime, Clevelande, bu-
vo man pasakyta, kad svarbiausio
ji mano darbo dalis bus planuo-
ti 60-ąjį jubiliejinį seimą. Tą dar-
bą aš dirbau kartu su I-mos kuo-
pos pirmininke Silvija Šukyte.
Mudvi bandėva šį seimą paver-
ti tikru visos Amerikos vyčių sei-
mu, kuriame visų apygardų vy-
čiai būtų įjungti į kiekvieną to
seimo veiklos dalį.

Ir jaunūčiai svarbūs yra mums.
Jaučiau, kad atėjo laikas mažiau
šnekėti, daugiau ką nors konkre-
taus daryti pradėti. Ir pradėjau
— su jaunūčių suvažiavimu ir
pilna veiklos programa.

Noriu padėkoti visai centro
valdybai už pagalbą man ir už
bendradarbiavimą. Bandžiau at-
likti savo pareigas kiek mano jė-
gos leido, o ko nepadariau, už tai
atsiprašau. Ačiū visiems.

Būsimajam centro valdybos
pirmininkui notėčiau palinkėti
sėkmės ir atkreipti jo dėmesį į ku-
nigo Kuopos žodžius, pasakytus
Mykolui Norkūnui vyčių seime
Brocktone: "Darbas yra sunkus,
reikalaujantis didelės kantrybės. Ar
siginkluok ir imk pavyzdį iš ma-
žo vandens lašelio. Nekreipk dė-
mesio į kritiką užsiuolimus bei
persekojimus, o tik siek užsibrėž-
tojo tikslo. Mes visuomet būsi-
me su jumis."

CENTRO VALDYBA

Naujoji Lietuvos Vyčių orga-
nizacijos centro valdyba, išrink-
ta paskutiniam seime rugpjūčio
mėnesio, yra tokios sudėties: dvi-
sios vadas — kun. Albertas Kon-
tautas, pirmininkė — Zuzana Ba-
raskienė, vicepirmininkai — Al-
bertas Ožalis, M. Skabeikis ir
Longinas Švelnys, protokolų sek-
retorė — Irena Adomaitytė, izdi-
ninkė — Irena Sankutė, finansų
sekretorius — I. Ožalis, izdo glo-
bėjai — Antanas Radzevičius ir
Mary Kober. Keturi iš jų yra iš
Massachusetts, du iš Pensylvani-
jos, du iš New Yorko, vienas iš
Connecticut ir vienas iš Illinois.
Pirmininkė gyvena Brocktone,
Massachusetts.
Lietuvos Reikalų komitetui va-
žovaus dr. Jokūbas Stukas, gyve-

nas New Jersey, o Lietuviškos
kultūros komitetui — Pilypas
Skabeikis, gyvenas New Yorke.
Ritualų komitetą sudarys Frank
Zagar iš Michigan, Rita Pinku-
tė iš Massachusetts ir L. Sasnaus-
kas iš Pensylvanijos. Stipendi-
jų komitetui vadovaus Anthony
Miner, komiteto izdininku bus
Antanas Mažeika Sr., o na-
riais — kun. A. Valančius, Povila-
s Kuzmickas, Irena Adomaitytė
ir dr. Jokūbas Stukas. Trys iš
jų yra iš Massachusetts, du iš
New Yorko ir vienas iš Illinois.
Anthony Miner gyvena Worcester-
tery, Mass. Garbės narių valdyba
sudarys: pirmininkas Leonardas
Šimutis Sr., sekretorė Eleonore
Laurin ir nariai — Aleksandras
Aleksis, Antanas Mažeika Sr. ir
Ignas Sakalas. Trys iš jų gyvena
Illinois, vienas Connecticut ir
vienas New Yorke. Organizacijos
išgarsinimo reikalus tvarkys He-
len Kulber iš New Yorko. "Vyčių"
ir toliau redaguos Loretta Stukie-
nė iš New Jersey.

Naujoji centro valdyba susi-
rinks posėdžiu Chicagoje spalio
mėnesio 20-tą dieną. A. P.

VYČIŲ LAISKAI

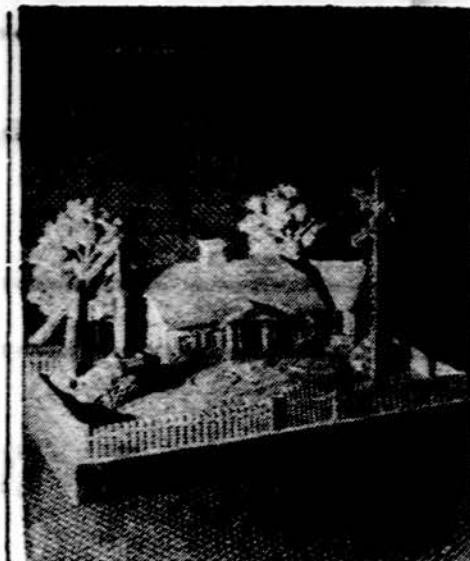
Kiekviena pasitaikiusia proga
vyčiai rašo laiškus Lietuvos rei-
kalu Amerikos valdžios žmo-
nėms. Praeity metų bėgyje pa-
siusta arti 1500 laišku. Daugiaus-
ia raše čikagiečiai, nedaug atsi-
ko nuo jų vyčiai iš Worcesterio,
Philadelphijos, Elizabetho ir De-
troito. Daugiausia laišku yra pa-
siuntę Anthony Miner iš South
Worcesterio. Chicagoje laišku ra-
šymu pasižymėjo Bernardine Ro-
gers, Irena Sankutė, Geraldina
Mocuvienė ir Albertas Zakarka,
Elizabeth — Annie Mitchell
Matalavich, Detroit — Ruth
Grashal. Worcesteryje nema-
žai laišku parašė ir Rita Pinkutė.

Anthony M. Miner

112-TOS KUOPOS SUSIRINKIMAS

Rugėjo 18 d. Šv. Mergelės Ma-
rijos Gimimo parapijos salėje i-
vyko 112 kuopos susirinkimas.
Jis buvo gausus dalyvių skaičiu-
mi ir gyvas įvairiais klausimais.
Susirinkimą atidarė vicepirminin-
kas E. Krivickas, nes pirminin-
kas St. Molis buvo išpareigojęs
dalyvauti kitur (atėjo į susirink-
imą pavėlavęs). Malda sukalbėjo
dviasios vadas kan. Vaclovas Za-
karauskas. Praeitose susirinkimo
protokola perskaitė G. Mocuvie-
nė — sekretorė A. Gaidė buvo iš-
vykusis atostogų į saulėtąją Kali-
forniją. Protokolas buvo priimtas
be pataisų.

Šiame susirinkime valdybos na-
riai davė metinę apyskaitą. Daug
ko padaryta. Vien posėdžių su-
saulta 12, susirinkimų 11. Daly-
vauta įvairiose šventėse, pietuo-
se. Suruoštas didžiulis Šv. Kazi-
miero minėjimas. Parašyta dau-
gybės sveikinimų, užuojautų įvai-
rioms progoms įvairiems žmo-
nėms. Parašyta ir laikraščius apie
vyčių organizaciją. Auksų pasiū-
ta įvairioms progoms. Tą viską
atliko 112 kuopa. Begipu nebūti
jai tokiai veikliai, kad turi gerus
kunigus, kaip kleboną Antaną
Zakarauską ir dvasios vadą Vaclo-
vą Zakarauską. Juodu vyčiams
padeda, reikalui esant pataria.
Dvasios vadas kalbėjo apie gra-
žią prabėgusią vasarą, apie sei-
mą, kad sklandžiai praėjė, apie
Šiluvos atlaidus. Šiandien polici-
ja stovi pakelėse ir šiluva, graži-
na maldininkus atgal, o mes čia
renkamės laisvai. Visose Ameri-
kos lietuvių parapijose šita šventė
turtėtų būti švenčiama iškilmin-
gai, per ją turėtume jungtis su



Vienas iš Br. Buračo drožinių

broliais Lietuvoje ir bendrą mal-
dą. Ir palinkėjo naujai valdybai
būti taip pat veikliai, kaip ir se-
noji kad buvo.

Apie seimą pasakojo E. Krivic-
kas ir S. Nieminski. Buves didelis
dėmesys kreipiamas į jaunūčius
vyčius, kad kiek galima daugiau
jų į organizaciją pritraukus. Pa-
roda buvusi turtinga ir graži.
Atžymėjimų užkandžiai buvė iš-
pūdingi. Posėdžiuose gyvos dis-
kusijos buvusios. Linksos buvu-
sios ir pramogos.

Irena Sankutė pranešė, kad spa-
lio 20 Vyčių salėje įvyks centro
valdybos posėdis. Ji perskaitė nau-
josios centro valdybos sąstatą.
Taip pat papasakojo, kad Alber-
ti Zakarka seime buvo išreikš-
ta padėka. Jis daugiausia laišku
parašęs Amerikos valdžiai praei-
ty metų bėgyje. Džiaugėmės tuo
ir mes susirinkusieji. Jei tokių
žmonių daugiau turėtume, ir Lie-
tuvos laisvė greičiau iškovota bū-
tų. Irena Sankutė įeina į centro
valdybą finansų sekretorės parei-
gose.

Kilo diskusijos dėl naujosios
centro valdybos sąstato, kad be-
veik visi valdybos nariai yra iš ry-
tinių valstijų. Iš Amerikos vidurio
yra tik viena Irena Sankutė. Kle-
bonas A. Zakarauskas patarė iš-
kelti tą klausimą centro valdy-
bos posėdyje. Jis pritarė susirin-
kimo nuomonei, kad į centro val-
dybą turėtų įeiti asmenys iš visų
vyčių, nes kitaip bus neteisinga
ir organizacija negalės plačiau
išsiskleisti.

Ta pačia proga klebonas dėko-
jo vyčiams už dalyvavimą Šilu-
vos atlaidų eisenose. Vyčių grupė
buvusi didžiausia. Apgailstavos,
kad lietuviška spauda tylėjo apie
tokios tūkstantinės minios eise-
ną, į kurią ir kitataučiai žiūrėjo
pro langus ir pakiemiais, stebėjo-
si tokia nesibaigiančia žmonių ei-
le, kai jie ejo iš Marijos mokyk-
los kiemo į bažnyčią.

Jonas Evans, dalyvavęs grū-
sių sportininkų priėmimo. Mergai-
tės atsižymėjusios tinklinio
žaidime. Ta proga jis išpasakojė
savo rūpestį dėl besikeičiančios
kaimynystės Marquette Parko ra-
jone. Šv. Jurgio ir Šv. Kryžiaus
bažnyčių apylinkės jau nebe lie-
tuviškos. Ir Šv. Antano bažnyčiai
grėsis tas pats, ir Šv. Mergelės Ma-
rijos bažnyčiai. Klebonas A. Za-
karauskas siūlė neklausyti gan-
du. Jis sakė: "Ar gali kas atsisė-
ti į mano kėdę, jei aš joje sė-
džiu? Kas gali iš manęs namą nu-
pirti, jei aš jo neparduosiu? Gy-
venkim kaip gyvenę, ramiai, ne-
sisklausydami ir neieskodami blo-
gų žinių, tada ir panika nekils.
Talmán bankas ateina tik sekma-
dienį organizuoja lietuvių festiva-
lį. Jame dalyvauja ir jaunųjų vy-
čių tautinių šokių grupė. Nueiki-
te tenai — skaniai pavaišins. Bū-
kime vieningi visur."

Kuopos Kaukių balius bus spa-
lio 27 d. A. ir J. Zakarkų namuo-
se.
Vyčių choro koncertas bus lap-
kričio 17 d. Vyčių salėje. Solo dai-
nyuos Prudencija Bičkienė. Ji da-
lyvavo ir šiame susirinkime. Vy-
čiai pasveikino ją jojomu.
Illinois — Indianos apygardos
suvažiavimas bus rugėjo 26 d.
Vyčių salėje. Vyčiai kviečiami
kuo gausiausiai jame dalyvauti.
Kalėdų pobūvis bus gruodžio
15 d. Vyčių salėje.
Po to sekė naujos valdybos
rinkimai. Kuopos pirmininku iš-
rinktas H. Petraitis, sportininkas,
išgarsinęs Lietuvos vardą, 1937
metais padėjęs lietuviams laimė-
ti Europos krepšinio pirmenybes.
Vicepirmininku Eduardas Krivic-

KUR LIKĘ TIK PRAEITIES GRIUVESIAI

Išpūdžiai iš Pensylvanijos (8)

Kai pernai "Draugo" kultūri-
niam priede paskelbiau eilę re-
portažų iš senųjų Pensylvanijos
anglių kasyklų rajonų, JAV gi-
mės angliakasių stūnas Stasys Vai-
čaitis lietuviškai rašytame laiške
gerokai pabarė, kad aplenkiau jo
gimtąjį miestelį — Mahanoy Ci-
ty, praieityje buvusią vieną di-
džiausių lietuvių angliakasių i-
kurtų kolonijų. Maždaug tuo
pačiu metu vienoje vestuvėse
Chicagoje susitikau su žinomo
Cicero lietuviams dantų gydytojo
Atkočiūno žmona Ona, gimusia
Mahanoy City. Ji taip pat gero-
kai pabarė už tai, kad savo spaus-
dintuose išpūdžiuose aplenkiau
Mahanoy City (beje, tie išpū-
džiai tilpo Kanados "Tėviškės Ži-
buriuose") ir nurodė net adresus
vietos veiklių lietuvių, kad jie
būtų mums orientacijos taškai
renkant medžiagą apie buvusį te-
nykščių lietuvių gyvenimą.

Kartais žmogus taip būni suriš-
tas su įvairiais darbais, kad ra-
šymą atidedi net kelioms savaitė-
ms. Taip atsitiko ir su išpū-
džiais iš Mahanoy City. Kol at-
skyrčiau medžiagą iš begalės užra-
šų bloknoto bei magnetofono
juostos ir prisiengiau rašyti,
numirė ir O. Atkočiūnienė, iškil-
mingai palaidota Šv. Kazimiero
kapinėse, Chicagoje. Tai gal bu-
vo mūsų apylinkėje paskutinė
lakštutė iš tolimojo Mahanoy Ci-
ty angliakasių miesto, kur pra-
ėjusį pavasarį ir šią vasarą ap-
silankę radom nykius lietuviškus
griuvėsius.

Rūstus peizažas

Važiujant iš Shenandoah į
Mahanoy City, kuriuos skiria gi-
lus kalnų tarplis, kelio tik 5
mylios. Bet niūresnio gamtovaiz-
džio, kaip čia, gal niekur pasau-
lyje nėra. Abu miesteliai sura-
kinti kalnų grandinė, o šalia jų
natūralių kalnų vėl dunkso
mūsų protėvių angliakasių ranko-
mis supilti kiti kalnai iš kasyk-
lų šachtų ir žemės paviršius iškel-
tų liekanų. Trečioji atrakcija —
užsilikę iš anų dienų senieji ka-
syklų "breikeriai", kurie persijo-
davo anglį ir išskirdavo kitą dalį
liekanų. Kai pagalvoji, jog prieš
100 ar 50 metų šiame rūsčiame
peizaže dirbo ir laisvalaikiais tais

kas. Sophie Nieminski išrinkta
protokolų sekretore, Monika Kas-
per — kasininke, Doloresa Vai-
nauskaitė — izdininke. Revizijos
komisiją sudarys Geroldina Moc-
kuvienė ir Emilija Petraitienė.
Tvarkdariais bus Albertas Dagis,
Antanas Balytis ir Louis Rogers.
Naująją valdybą prisaikdino dva-
sios vadas kan. V. Zakarauskas.

Susirinkimas užsitęsė dvi va-
lendas. Po to buvo vaišės. Sei-
mininkėmis buvo Estelle Rogers
ir Doloresa Vainauskaitė, prie-
pusios visokių pytagų, padariu-
sios įvairių gėrimų, bet laikrodžio
taksoje virš to skanumynais ap-
krauto stalo ir priminė kiekvie-
nam, kad reikia skubėti namo
poilsui. E. P.

KONCERTAS CHICAGOJE

Neužmirškite, kad lapkričio
17 d. Chicagoje bus koncertas
"Laisvės Lietuvai" Jau tuojau ap-
sirūpinkite bilietais, skambinkite
Julijai Zakarkienei, HE4-7785.
Dainuos vyčių choras, vadovau-
jamas Fausto Strolis, ir solistė
Prudencija Bičkienė. Po koncer-
to bus vaišės ir šokiai.

Choro valdyba

keliais keliais vaikščiojo tūks-
tančiai lietuvių angliakasių, čia
pravažiudamas, rodo, ir alsuoji
rūsčia praeities tikrove. Su mu-
mis keliavęs studentas R. Lapas
net pėsčias vaikščiojo tarp abiejų
miestelių, geisdamas giliau išgy-
venti tolimąją praeitį.

Norėdamas nusikelti į lietuvi-
ką praeitį anose apylinkėse, vėl
skaitau ten gimusio angliakasio
S. Vaičaitio lietuviškai rašytą
laišką: "Prisiminiau lietuviškas
vestuves, kurios tęsdavosi keletą
dienų, kur grodavo lietuvių mu-
zikantai smagius lietuviškus šo-
kias... Nors čia gimęs, bet bū-
damas vyriausias mūsų šeimoj,
anglų kalbos nemokėjau nė žo-
džio. Tad ir verkdavau, kai mo-
kyklos pirmajame skyriuje moky-
tojai negalėdavo atsakyti nė
menkiausio klausimo. Prisimi-
niau kadaise išleistas plokšteles,
igrotas lietuvių Mahanoy City
mainierių orkestro, Lietuvių die-
nų Lakewood parke, kur iš vaka-
ro susirinkę žmonės nakvodavo
ant stalų, norėdami užsitikrinti
vietą kitai dienai; griausmingą
Šv. Juozapo chorą, kuriam vado-
vavo, berods, Zalmieraitis; iškil-
mingas pamaldas Šv. Juozapo
bažnyčioje per 40 val. atlaidus,
Kalėdas ir Velykas, kur Šv. Jur-
gio draugijos nariai su pilnu bliz-
gančiu apredu visą naktį stovė-
davo sargyboje prie Kristaus kar-
sto..."

Šiandien jau nieko nebelikę

Šį rugpjūtį atvykę į griuvėsius
ir nykstantį Mahanoy City miestelį,
sustojome prie Šv. Juozapo
liet. bažnyčios. Aplink bažnyčią
užė budozeriai ir vertė senus na-
mus, kur daugelį metų gyveno
lietuvių angliakasiai. Dabar čia
rengiamas patogi automobiliams
pastatyti aikštė, o šalia stovi se-
ni pirmosios tamsė rajone pasta-
tytos liet. mokyklos rūmai. Virsu-
je rūmų uždėtas įrašas skelbia,
kad rūmai buvo pastatyti 1907
m. Bet šiandien ta istorinė vieta
jau tuščia — liet. parapiinė mo-
kykla sujungta su kitų parapijų
mokyklomis ir perkelta į geres-
nius namus. Istorija liudija, kad
savo laikų ir šią mokyklą atėjo
jau JAV gimę angliakasių vaikai,
kurie ne žodžio angliškai nemokė-
jo. Ir šioje mokykloje lietuvių kal-
ba buvo aukštai pastatyta. Tai
buvo susipratusių lietuvių klebo-
nų kun. Pautieniaus, kun. Au-
gustinaičio klebonavimo laikais.
Beje, šiandien šioje parapijoje,
kur per 50 m. klebonavo kun.
P. Česna, o šiuo metu klebonas
yra jaunosios kunigų kartos at-
stovas kun. A. Wassel, lietuvių
kalbos jau nebėra. Tik per atlai-
dus ar didžiąsias bažnytnines šven-
tes choras dar pagieda vieną ki-
tą lietuvišką giesmę. Jaunasis
klebonas, nors lietuviškai labai
silpnai kalba, yra jautrus. Kai E.
Bradūnaitė iš senųjų gyventojų
norėjo surinkti tautosaką, o aš
susiukiti su žymiaisiais praeities
ir dabarties tenyksiiais lietuviams,
klebonas mielai tai skelbė per pa-
mokslą.

Pernai aplankė Mahanoy Ci-
ty, pamatėme, kad klebonas iš
bažnyčios meta senus istorinius
(Nukelta į 7 pusl.)

PR 8-3229

DR. ANNA BALIUNAS

2858 West 63rd Street

AKTIV. AUSU. NOSIES IR

GERKLES LIGOS

Valandos pagal susitarimą

Val. kaudien nuo 1-4 p. p. ir 6

iki 8 val. Trečiadienį ir šeštadienį.

Val. kaudien nuo 1-4 p. p. ir 6

iki 8 val. Trečiadienį ir šeštadienį.

Val. kaudien nuo 1-4 p. p. ir 6

iki 8 val. Trečiadienį ir šeštadienį.

Val. kaudien nuo 1-4 p. p. ir 6

iki 8 val. Trečiadienį ir šeštadienį.

Val. kaudien nuo 1-4 p. p. ir 6

iki 8 val. Trečiadienį ir šeštadienį.

Val. kaudien nuo 1-4 p. p. ir 6

iki 8 val. Trečiadienį ir šeštadienį.

Val. kaudien nuo 1-4 p. p. ir 6

iki 8 val. Trečiadienį ir šeštadienį.

Val. kaudien nuo 1-4 p. p. ir 6

iki 8 val. Trečiadienį ir šeštadienį.

Val. kaudien nuo 1-4 p. p. ir 6

iki 8 val. Trečiadienį ir šeštadienį.

Val. kaudien nuo 1-4 p. p. ir 6

iki 8 val. Trečiadienį ir šeštadienį.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

4545 WEST 63rd ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LU 5-9500

Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily,
except Sundays, Legal holidays, days after Christmas and Easter
by the Lithuanian Catholic Press Society

Subscription Rates: \$20.00 — Chicago and Cook County, Illinois.
Elsewhere in U.S.A. \$18.00, Canada \$20.00, Foreign
Countries — \$21.00.

Prenumerata	metams 1/2 m. 3 mėn. 1 mėn.
Cook apskr., Ill.	\$20.00 \$11.00 \$6.50 \$3.00
Kitur JAV	18.00 10.00 5.50 2.50
Kanadoje	20.00 11.00 6.50 3.00
Užsienyje	21.00 12.00 7.00 3.00
Savaitinis	11.00 6.00 — —

● Redakcija straipsnius tai-
so savo nuožūria. Nesunaudo-
ty straipsnių nesaugo, juos
grąžina tik iš anksto susita-
rus. Redakcija už skelbimų
turinį neatsako. Skelbimų
kainos prisiunčiamos gavus
prašymus.

● Redakcija dirba kasdien
8:30 — 4:30, šeštadieniais
8:30 — 12:00.
● Administracija dirba kas-
dien 8:30 — 4:30, šeštadie-
niais — 8:30 — 12:00.

DR. VL. BLAZYS

PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS

2801 West 63rd Street

Kampus 62-čios ir Caltona

Pirmad., antradienį, ketvirtadienį, nuo

6 iki 7:30 val. vakaro

Šeštadienį nuo 2 iki 3:30 val.

Trečiadienį ir penktadienį, uždaryta

Ofiso telefon. 476-4042

Rezid. tel. WALbrook 5-3048

DR. C. K. BOSELIS

INKSTŲ IR SLAPUMO TAKŲ

CHIRURGIJA

Tel. — 695-0533

FOX VALLEY MEDICAL CENTER

860 Summit Street

Route 58 — Elgin Illinois

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2434 West 71st Street

Val. pirm. ketv. 1 iki 7 popiet.

antradienį, penktadienį, 1-5, trečiadienį ir šeštadienį

susitarus.

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė

DR. EDMUND E. CIARA

OPTOMETRISTAS

2709 West 51st Street

Tel. GR 6-2400

Val. pagal susitarimą: pirmadienį, ir

ketv. 1-4 ir 7-9; antradienį ir penk-
tadienį 10-4, šeštadienį 10-3 val.

KNYGŲ DEGINIMAS

Kiekvieno perversmo ar sukilimo liepsna ryja ne tik žmones, bet ir kultūrinę vertybę. Sukilimo karšty sutirpsta žmonės, daiktai ir kultūriniai paminklai. Ir dabar, Cilės perversmo metu, atliekant valymus, deginamos komunistinės knygos, kurios, kaip teigia dabartinė krašto vyriausybė, nuodija žmones. Deginami Markso, Lenino, Maotsetungo, Stalino ir kitų komunistinių stabų raštai, deginamos įvairios komunistinės instrukcijos, komunistinio deivinio odes ir panašūs liksinimai. Be abejo, tokiam deginimui žūna ir tikrai vertingų knygų, su mažomis išimtimis beveik nieko neturinčių su komunistiniu režimu. Dėl to knygų deginimo pareiškė protestą ir amerikiečiai intelektualai ir visa eilė kitų kraštų asmenų, bet idomiau, kad dėl to labiausia pradėjo šaukti Sov. Sąjunga.

Degino knygas načiai, bet labiausia degino ir tebedegina knygas komunistai ir tiesiog net keista, kad Sov. Rusija užragino savo krašto žmones ir pavergtuosius šaukti prieš knygų deginimą. Cilėje, Maskvai skauda, kai deginamas Markso, Lenino paveikslai ir raštai, ji labiau negu kas kitas turėtų susilaikyti nuo bet kokių triukšmo, nes niekas kitas tiek nesudegino knygų, kaip Sov. Rusija, kuri ir dabar tas knygas ir kultūrinius paminklus tebedegina. Okupuotos Lietuvos poetė Rostovaitė išspausdino "Tiesoje" eilėraštį, kuriame eiluoja, kad Cilėje "kaujas, vėl kaujas raudona su balta". Ir ji liepia "gelbėti raudoną". Tokios politinės poezijos prirašė visi komunistinių kraštų poetai, bet šaukšmas, kad reikia gelbėti raudoną laisvą pasauliui keistas ir nepriimtinas, nes ta raudonoji liepsna, kaip tik yra didžioji knygų naikintoja. Ir tai darė ne tik revoliucijos pradžioje, bet tai darė vėliau, tai daro ir dabar, kasdien. Naikina ne tik knygas, bet ir autorius.

Komunistinė sistema, šaukdamą prieš knygų deginimą Cilėje, primena kitiems, kad knygų deginimas yra barbariško atestacija. Ir tačiau komunistinė tironija to sau netaiko, ir kaip tik net ir šiems dienomis laisvas pasaulis skelbia, kad Sovietijoje draudžiami jų pačių rašytojų raštai ir patys rašytojai yra kalinami. Suprantama Cilės vadovybės paskirtis, apvalyti nuo kraštą prie bankroto privedusios komunistinės ideologijos knygų, bet blogiausia, kad komunistai degina literatūrą, kuri neturi nieko bendra su politika.

Kiek iš laisvojo pasaulio siunčiama laikračių ir knygų už geležinės uždangos ir kiek jų ten patenka? Dauguma atsideria ant lauko. Šiandien jau laisvame pasaulyje tiek lietuvių, tiek visi kiti pakankamai gerai žino, kad nėra kaip už geležinės uždangos siųsti antisovietinių knygų, jų ir nesučiuna, bet ir ten nenučina nei eilinė literatūra, nieko bendro neturinti su politika. Kiek bandyta siųsti poezijos ar prozos antologijų, eilių

KARDINOLAS PASMERKĖ KOMUNIZMĄ

Jungtinių Amerikos Valstybių katalikų laikraštis "Catholic Standard" Washington rugpjūčio 9 dienos laidoje paskelbė Westminsterio arkivyskupo kardinolo Heenan pamokslą, kurį jis pasakė Westminsterio katedroje tenai lankančiam Vengrijos katalikų Bažnyčios primui tremininui kardinolui Mindsenty, dabar gyvenančiam Vienoje. "Vengrijos kardinolas atsilankymas Anglijoje — kalbėjo kardinolas Heenan — visiems krikščionim primena pa-

reigą atsiminti kenčiančius brolius anapus geležinės uždangos. Vakarai dabar dar nežino gerai, jog Sovietų Sąjungoje ir kituose komunistų valdomuose kraštuose tikėjimo persekiojimas paskutiniiais mėnesiais yra dar labiau sustiprėjęs. Baltijos valstybių okupavimas, kaip lygiai Čekoslovakijos bei Vengrijos išprievartavimas neišvengiamai reikšia laisvės atėmimą. Mes, gyvenantys laisvėje, neturime nurimti tol, kol bet kurio tikėjimo vyrai ir moterys yra persekiojami, pabrėžė Westminsterio arkivyskupas kard. Heenan.

ŠIŲ DIENŲ ITALIJOS BŪKLĖ

Italijos vidaus sunkumai sprendžiami kartu su visos Europos

Penkeriems metams Italijos parlamentas, išrinktas 1968 m., buvo paleistas 1972 m. pradžioje dėl politinio susiskaldymo, i deloginių priešingumų, nepastovumo ir ūkinio sunkumų susilpnintos vyriausybės. Per nepilnus ketverius metus šešios vyriausybės valdė Italiją vis didėjančio nepasitenkinimo aplinkybėse.

Socialistų nusiteikimas ir skilimas

1960 m. sulipdyta centro ir kairiųjų partijų koalicija, kuri tada buvo laikoma Italijai būdingos ligos vienintele pagydyto priemone, staiga subyrėjo. Tą suirimą paskatino keli įvykiai. Pirmas, 1969 m. įvykęs socialistų suskilimas. Italų socialistai suskilo į maksimalistų ir reformistų atšakas. Maksimalistai siekė glaudesnio bendradarbiavimo su komunistais, tuo tarpu reformistai stengėsi taikyti demokratines priemones Italijai varginančių negerovių sprendimui, griežtai atsisakydami bendradarbiauti su komunistais.

Antras įvykis, sukrėtęs centro ir kairiųjų koaliciją buvo skyrybų įstatymas, 1970 m. gale parlamento priimtas. Tas įstatymas krikščionių demokratų partiją atskyrė nuo koalicijos. Nepaisant jų ir neofasistų pastangų, skyrybų įstatymas buvo priimtas socialistų, socialdemokratų, liberalų, respublikonų ir komunistų balsais (325 prieš 283). Tas įvykis sukėlė visuotinį katalikų protestą ir griežtą Vatikano pasmerkimą, nes tai buvo ne tik vidaus reikalas, kiek tarptautinė Laterano sutartim įteisintas dalykas, įtrauktas į Italijos respublikos konstituciją. Ta sutartimi Vatikanas pripažino Italijos karaliją ir Romą jos sostine. Konkordatas paliko Bažnyčiai teisę tvarkyti Italijos vedybų instituciją. Nuo tada vedybos tapo ne civiline sutartimi, o sakramentu, sudarančiu civilines pasėkas. Jos buvo paskelbtos nesuardom.

1972 m. įvykusiose rinkimuose skyrybų priešininkai sudarė daugumą (325 prieš 305). Tuo būdu atsirado galimybė pakeisti skyrybų įstatymą ta prasme, kad skyrybos bus taikomos civiliniu būdu sudarytoms jungtims, o katalikiškai sudarytas jungtuves paliekant Bažnyčios jurisdikcijai. Tada 5% Italų su tuoktinių turėtų teisę išsiskirti.

Prezidento rinkimai

Trečias įvykis, sužlugdęs koaliciją buvo prezidento rinkimai. Kai pirmųjų keturių prezidentų

P. GAUCYS

išrinkimui tereikėdavo penkių balsavimų, penktajam prezidentui išrinkti jau reikėjo 12 dienų ir 21 balsavimo, o dabartiniam šeštajam — 16 dienų ir 23 balsavimų. Tas nesutarimas aiškiai parodė ideologinį konfliktą tarp krikščionių demokratų ir socialistų partijų.

1972 m. rinkimai į parlamentą sustiprino krikščionių demokratų, kurie pasirodė kaip vienintelė krašto jėga, galinti demokratiniem priemonem atstatyti tvarką, kurią kraštutiniai gairės stengėsi sugriauti, o dešinieji ir kairieji demagogai Italų yra nemėgiami. Be to, jie parodė, kad Italijos demokratinė sistema, nors nėra nenugalima, vis tik yra stipresnė, negu buvo 1922 m. ir gali neprieleisti prie naujos totalinės avantiūros mėginimo.

1960 m. pasireiškęs ūkinis suklestėjimas buvo Italų veržumo išdava. Jie troško geresnio gyvenimo ir palankesnių ūkinio bei socialinių sąlygų.

Darbininkų streikas

Tačiau tokia būklė neilgai išsilaikė. 1969 m. jau 12 milijonų darbininkų streikavo. Buvo prarasta 400 mil. darbo valandų. To išdavoje ūkis atsidūrė merdėjimo padėtyje, nuo kurios jis vis dar neatsigavo. Nuo to laiko darbininkai nepaliovė reikalauti savo dalies Italijos gerovėje. Tie reikalavimai sukėlė tarp unių ir darbdavių išsiskėmimo karą. Italų pramonininkai pradėjo per keldinėti savo kapitalus į užsienį. 1972 m. daugiau kaip keturi milijonai lyrų, arba 15% visų taupmenų, atsidūrė užsienyje. Ūkinis atoslignis ir bendroji politinė būklė privertė Rumoro kabinetą atsistatydinti.

1970 m. buvo sudaryta Colombo vyriausybė iš centro ir



Japonijos gaminiai vis labiau užkariauja pasaulio rinką. Japonų firmų krautuvė Vakarų Vokietijoje.

kairiųjų partijų atstovų, bet nesugebėjimas greitai pasiekti ūkio pagerėjimo, pastūmėjo ir ją pasitraukti. 1972 m. pradžioje naujai sudarytoji Andreotti vyriausybė kovojo su tomis pačiomis ūkinėmis sunkenybėmis. Specialistų manymu, jei Italai rimtai pasiryžtų dirbti, kaip jie gali, jei nori, Italija taptų ūkiškai stipria tauta. Bet, kaip gyvenimas rodo, Italijos ūkis glaudžiai susijęs su politine būkle. Su kiekviena vyriausybės krize ūkis apsnūsta. 1970 — 1971 metais buvo politinių atžvilgiu neramūs. Krašto ūkis sustingo. Šių metų pradžioje vis dar tebebuvo milijonas su viršum bedarbių. Tačiau Italija turi medžiaginių ir dvasinių priemonių, kurios ją įgalina greitai ūkiškai atsigaunti, tik reikia, kad Italijoje vėl įsivyratų politinis pastovumas ir demokratinis tikrumas.

Italija ir Europos susijungimas

Kiek tai liečia Europos ūkinę bendruomenę, Italija remia Europos politinį bei ūkinį susijungimą. 1973 m. pradžioje, priėmus į bendruomenę Angliją, Airiją ir Daniją, susidarė devynių tautų organizacija su 260 mil. gyventojų ir 600 bil. dolerių metine gamyba. Italija visada rėmė bendruomenės perklėmą į Europos unią, kuri viršūnių nutarimu turi būti įgyvendinta 1980 m. Italų įsitikinimu, Europos unijos įgyvendinimas leis jos tautoms, ypač jų jaunajai kartai, sukurti klestinčią ateitį, paremtą taika ir jėgų pusiausvyra. Ji Europą padarys europine ir ją atpaaiduos nuo priklausomybės JAV ir Sov. Rusijai.

Ligi šiol Italija labai daug turėjo naudos iš Europos ūkinės bendrijos. Dabar ji yra viena didžiausių savo gaminių eksportuotojų ir tas šalis, kurios superka 45% Italijos eksporto. Maisto išvežimas padidėjo 19%. Pramonės gaminių išvežimas — 29%, naftos ir jos gaminių pakilo 22%, tekstilės — 18%, gumos pašoko visais 30%. 1971 m. kad Pomicidou bijo būti izoliuotas kitų savo BBR-kos partnerių ir kiek atšalus santarvės ryšiams tarp jo ir W. Brandto. Nors prancūzai vis dar įtaigoja, kad BBR-ka tiesiogiai turi rūpintis tik ekonominiais ir prekybiniais reikalais, bet vis tik mato, kad nuo jų reikalų negalima atskirti nei politinio elemento. Lanksti ir taiki politika paruošia kelią geriems prekybiniais santykiams.

V. Europos vyriausybės mano, kad prez. Nixono vizitui laikas dabar esąs labai palankus. Kai žinoma, ne vakarų Europos interesus kaina.

— Atleisk, mano mielas vaike, atleisk. Aš nenorėjau tau suteikti širdies skausmo. Nejaugi tu mane dabar nustosi mylėjusi, žinodama, kad aš net nesu tavo tikra uošvė? — Virkaitienės vedu riedėjo nesulaikomos ašaros.

— O, ne, mama. Aš jus myliu. Tai nieko nekeičia, tik gal manys dar labiau gilina pagarbą jums. Tik aš pati pasidariau tokia nervinga ir isteriška.

— Gal ir negerai darau, tave į savo gyvenimo painiavą įveldama. Bet Vytautui aš pati pasakyti negaliu, o nežinau, ar turėsiu progos. Todėl ir norėjau, kad žinotum nors tu.

Ir ji trumpai papasakojo savo nekomplikuoto, vienišo gyvenimo istoriją.

— Aš savo vyrą mylėjau iki beprotystės. Gal tame ir visa mano nelaimė. Pačiais pirmaisiais poveybiniais metais man ne kartą atrodė, kad jis manęs nemyli ir yra man neišitikimas. Kartais, gerokai išgėręs, jis ieškodavo priekabių, mane gliai įleidamas, priekaištaudamas. Po kiek laiko paaiškėjus, kad negalime turėti vaikų, jis mane paliko. Kurį laiką pasitranke, išvyko į Pietų Ameriką. Aš negaliu atpaakoti savo liūdesio ir skausmo ir begalinio gėdos jausmo.

— Radusi tarnybą, aš atsikėliau į Kauną, kur mane niekas nepažinojo. Apsigyvenusi pas seną našlę, kuri mane labai pamilo, aš radau namus ir pradėjau vesti normalų gyvenimą. Tačiau artimesnės draugystės su vyrais vengdavau, žinodama, kad mano vyras yra gyvas kitame pasaulio krašte.

— Vieną dieną, mano šeimininkės namus atvy-

Jau buvo keletą kartų minėta, kad V. Europos Bendrosios rinkos bendruomenės rūpinasi nusilpdyti veidą ir jį parodyti visam pasauliui, sakydamos: štai, mes! Bet vis buvo atidėliojama. Pagaliau rugsėjo 10—11 d. BBR-nės užs. reikalų ministrai, susirinkę Kopenhagone, rimtai ėmėsi tą veidą lipdyti. Prancūzai, olandai, britai ir airiai bandė aiškiai apibūdinti, kokie turi būti to veido bruožai. Kiti dar neapsisprendė. Viena tik pasiekta, kad tam dar nematomam veidui jau duotos lūpos, kurios galėtų kalbėti visų devynių vienu balsu, o pats veidas tebusis atidengtas tik lapkričio mėnesį.

Tas veidas turės būti nepaprastai. Prancūzai nori, kad tame veide būtų ryškiausiai matytusi įems pačių prietaraujančių bruožas — apsigynimas. Bet prancūzai yra pasitraukę iš NATO, ginkluojasi vieni savo jėgomis ir yra įsakale į galvą, kad tik jie gali apginti V. Europą. Kaip dabar suderinti ju mintį, kad EBB rinka turi būti V. Europos gynyja?

Britai nori matyti, kad tas veidas: rodytu politinę V. Europos vienybę. Kadangi politika yra nepastovus dalykas, tai ir BBR-kos veidas turės keistis pagal laiko sąlygas. Dėlto nesą galima tam veidui duoti pastovią išraišką. Damų ir airių įsivaizdavimu BBR-kos veidas turėtų turėti gerą darės veido bruožus, tai yra apūpinti žmones geresniu gyvenimu ir juos patenkinti. Ką kiti galvoja, taip ir lieka dar paslaptis, jei iki kito užs. reikalų ministerių susirinkimo lapkričio mėnesį.

Nixonas laukiamas

Pirmoji proga visiems devyniems kalbėti vieniomis lūpomis bus, kai prez. Nixonas lankysis V. Europoje. Susirinkę ministrai pareiškė, kad Nixono vizitas yra laukiamas. Kaip žinome, ligi šiol V. Europos valstybių vyriausybės ir tą vizitą žiūrėjo skeptiškai, o Prancūzija buvo net priešinga. Ši kartą Pomicidou nusileido, nors didelio entuziazmo vis dar nerodo.

To nusileidimo priežastis yra, kad Pomicidou bijo būti izoliuotas kitų savo BBR-kos partnerių ir kiek atšalus santarvės ryšiams tarp jo ir W. Brandto. Nors prancūzai vis dar įtaigoja, kad BBR-ka tiesiogiai turi rūpintis tik ekonominiais ir prekybiniais reikalais, bet vis tik mato, kad nuo jų reikalų negalima atskirti nei politinio elemento. Lanksti ir taiki politika paruošia kelią geriems prekybiniais santykiams.

V. Europos vyriausybės mano, kad prez. Nixono vizitui laikas dabar esąs labai palankus. Kai žinoma, ne vakarų Europos interesus kaina.

— Atleisk, mano mielas vaike, atleisk. Aš nenorėjau tau suteikti širdies skausmo. Nejaugi tu mane dabar nustosi mylėjusi, žinodama, kad aš net nesu tavo tikra uošvė? — Virkaitienės vedu riedėjo nesulaikomos ašaros.

— O, ne, mama. Aš jus myliu. Tai nieko nekeičia, tik gal manys dar labiau gilina pagarbą jums. Tik aš pati pasidariau tokia nervinga ir isteriška.

— Gal ir negerai darau, tave į savo gyvenimo painiavą įveldama. Bet Vytautui aš pati pasakyti negaliu, o nežinau, ar turėsiu progos. Todėl ir norėjau, kad žinotum nors tu.

Ir ji trumpai papasakojo savo nekomplikuoto, vienišo gyvenimo istoriją.

— Aš savo vyrą mylėjau iki beprotystės. Gal tame ir visa mano nelaimė. Pačiais pirmaisiais poveybiniais metais man ne kartą atrodė, kad jis manęs nemyli ir yra man neišitikimas. Kartais, gerokai išgėręs, jis ieškodavo priekabių, mane gliai įleidamas, priekaištaudamas. Po kiek laiko paaiškėjus, kad negalime turėti vaikų, jis mane paliko. Kurį laiką pasitranke, išvyko į Pietų Ameriką. Aš negaliu atpaakoti savo liūdesio ir skausmo ir begalinio gėdos jausmo.

— Radusi tarnybą, aš atsikėliau į Kauną, kur mane niekas nepažinojo. Apsigyvenusi pas seną našlę, kuri mane labai pamilo, aš radau namus ir pradėjau vesti normalų gyvenimą. Tačiau artimesnės draugystės su vyrais vengdavau, žinodama, kad mano vyras yra gyvas kitame pasaulio krašte.

— Vieną dieną, mano šeimininkės namus atvy-

SVARBŲS KLAUSIMAI

Pagaliau devyni kalbės vienu balsu

A. J. STANIUS

jo išspausiti geresnes susitarimų sąlygas. Pasitarimų programa numatyta labai plati: prekyba, muitai, valiuta, politinis bendradarbiavimas, tarpusavė gynyba ir kita. Europoje yra jaučiama, kad JAV-bės turi turėti ir politinį balsą, jei ne sprendžiamajai, tai bent patariamajai. Kitaip vargiai JAV-bių kongresas sutiks toliau laikyti amerikiečių karius Europoje. Ar ta amerikiečių kariuomenė, karui kilus, apgintų Europą, tai kitas klausimas. Bet tuo tarpu amerikiečiai yra savimi pasitikėjimo simbolis.

Prez. Nixonas lankysis Paryžiuje, Romoje, Bonnoje ir Londo ne, bet svarbiausi pasitarimai bus Briuselyje su BBR-kos ir NATO vadovybėmis. Ekonominiai ir prekybiniai reikalai bus svarstomi visiškai atskirai nuo karinių reikalų. BBR-kos vardu kalbės dany užs. reikalų ministrai, bet su juo bus ir visi kiti BBR-kos kraštų užs. reikalų ministrai. To pasikalbėjimo smulkus planas bus priimtas lapkričio mėn.

Europos saugumo konferencija

Antroji proga, kur visa V. Europa kalbės vieniomis lūpomis, tai tęsinys Europos saugumo konferencijose Genevoje. Nors visos vyriausybės čia turės savo delegatus, bet čia bus ir Bendrosios rinkos pilnateisūs delegatai. Ta pareiga iki Naujų metų tenka Danijos užs. reikalų ministriui, kuris šiais metais yra BBR-kos ministerių tarybos pirmininkas, o po Naujų Metų šią pareigą perims V. Vokietija. Delegacijų pirmininkas turės tris savo patarėjus iš BBR-kos komisijos narių.

V. Europos politiniai sluoksniai galvoja, kad Bendrosios rinkos atstovo dalyvavimas saugumo konferencijoje gali turėti lemiamos reikšmės. Jis kalbės devynių valstybių vardu, neįveikdamas nė vienos valstybės atskirai. Beveik visos V. Europos valstybės šiuo metu nenori pabloginti savo santykių su Sovietais, be abejo, prekybiniais sumetimais. Tad, jei privaičiai ir smerkia smurtą ir prievartavimą pačioje Sov. Rusijoje, jei ir pritaria bei užjaučia pavergtiesiems, visai to nenori sakyti. Vėliau tyli. Devyni balsai vieniomis lūpomis galės kalbėti laisvai ir atvirai. Bet ir vėl daug priklausys nuo Danijos užs. reikalų ministerio asmeniško galvojimo.

Dabar susirinkę užs. reikalų ministrai tą dalyvavimą Europos saugumo konferencijoje jau svarstė "Tarptautinių santykių" priedangoje, bet ju nutarimų smulkmenos viešai neskaičiuojamos. Reikia tikėtis, kad britų ir vokiečių paskelbti pasitarimų principai dar nėra išgaravę.

GAISRO PELENAI

Romanas

AURELIJA BALASAITIENĖ

49

— Mano dienos suskaičytos, Gražina. Neturiu dukters ir nieko daugiau, kam galėčiau pasakyti savo paslaptį. Knygose dažnai sakoma, kad žmogus nusineša paslaptį į kapus. Aš tą sunkiai suprantu. Man atrodo, kad paslaptis yra žemės našta ir jos reikia nusikratyti prieš paliekant šitą ašarų pakalnę. Pamirau tave, kaip savo tikrą dukterį. Neturėjusi vaikų, aš vistiek sugebu gliai jausti motinišką meilę.

— Bet Vytautas? — nustebusi įsiterpė Gražina.

— Vytautas — ne mano sūnus, Gražina. Ir šios paslapties našta aš atiduodu tau, nes nežinau, kaip jis iš manęs tokią žinią priims. Aš noriu iki paskutinio atsisakymo žinoti, kad jis mane myli, kaip savo tikrą motiną.

Gražina staiga su siaubu prisiminė jūdvių pasikalbėjimus apie įsūnijimą, vaikus, motinos ir tėvo meilę. Kokia likimo ironija!

— Tai daugiau, negu staigmena, mama, — vos ištarė Gražina. — Aš nežinau, ką sakyti. Kam reikėjo man pasakoti? Kam? — nebeįsilaikydama įtampos, savo pačios problemą ir Virkaitienės paslaptį susidėjus, ji raniomis užsidenė veidu. — Aš nebegaliu... nebegaliu. — Gražina ėmė garsiai verkti. Po kiek laiko aprimusi, ji be žodžio ėmė gerti šalancią arbatą.

— Atleisk, mano mielas vaike, atleisk. Aš nenorėjau tau suteikti širdies skausmo. Nejaugi tu mane dabar nustosi mylėjusi, žinodama, kad aš net nesu tavo tikra uošvė? — Virkaitienės vedu riedėjo nesulaikomos ašaros.

— O, ne, mama. Aš jus myliu. Tai nieko nekeičia, tik gal manys dar labiau gilina pagarbą jums. Tik aš pati pasidariau tokia nervinga ir isteriška.

— Gal ir negerai darau, tave į savo gyvenimo painiavą įveldama. Bet Vytautui aš pati pasakyti negaliu, o nežinau, ar turėsiu progos. Todėl ir norėjau, kad žinotum nors tu.

Ir ji trumpai papasakojo savo nekomplikuoto, vienišo gyvenimo istoriją.

— Aš savo vyrą mylėjau iki beprotystės. Gal tame ir visa mano nelaimė. Pačiais pirmaisiais poveybiniais metais man ne kartą atrodė, kad jis manęs nemyli ir yra man neišitikimas. Kartais, gerokai išgėręs, jis ieškodavo priekabių, mane gliai įleidamas, priekaištaudamas. Po kiek laiko paaiškėjus, kad negalime turėti vaikų, jis mane paliko. Kurį laiką pasitranke, išvyko į Pietų Ameriką. Aš negaliu atpaakoti savo liūdesio ir skausmo ir begalinio gėdos jausmo.

— Radusi tarnybą, aš atsikėliau į Kauną, kur mane niekas nepažinojo. Apsigyvenusi pas seną našlę, kuri mane labai pamilo, aš radau namus ir pradėjau vesti normalų gyvenimą. Tačiau artimesnės draugystės su vyrais vengdavau, žinodama, kad mano vyras yra gyvas kitame pasaulio krašte.

— Vieną dieną, mano šeimininkės namus atvy-

(Bus daugiau)

BRONIUS BURAČAS 85 METŲ JUBILIATAS

Liaudies menininkas, Vilniaus konferencijos delegatas, ūkininkas, komunistinio pabėgėlis, JAV kongreso Rūmų ir Baltųjų Rūmų gražintojas Bronius Buračas šių metų rugsėjo 8 d. sulaukė 85 metų.

Gimęs Gražduose, Šiaulėnų valsč., Šiaulių apskrityje ten praleido didžiąją dalį savo gyvenimo, kol rusiškai bolševizmo bangai antrą kartą Lietuvon atsiritant, 1944m. rudenį pasitraukė su šeima Vokietijon, o iš ten 1949 metais atkilo į JAV ir apsigyveno Baltimorėje.

Jau vien 85 metų amžiaus su kaktis nekaskdieninis mūsuose įvykis, vertas dėmesio. Bronius Buračas, neturėjęs galimybės lavinotis jokiame mokykloje, vien savo gabumais ir darbštumu toli pralenkė savo amžininkus. Jo sukurta kryželiai, koplytėlės, sodybos, pjūvojai, šokėjai, Vargo Mokyklos kopijos ir daug kitų drožinių, randami daug kur šeimose, ilgai ji primins. Stovint ties jo jubiliumi norisi pasidalinti vienu kitu momentu iš jo margo gyvenimo, paminėti vieną kitą darbą.

Pastangos ir vilionės į meno pasaulį

Kaip pats jubilatas pasakoja, jau būdamas kokių penkių—šešių metų, nusitvėręs kėdės ar anglies gabaliuką, mėgdavo piešti gaidžius, karves, arklius ar kitokius išraiškus ant lovų galų, durų, kur tik pakliūdavo. Už tai nuo mamos gaudavo "pipirų", bet tai nedaug ką tepadėdavo. Su metais augo ir darbai, nors buvo peršokta didelė lavinimosi spraga—kai buvo mokyklinio amžiaus, buvo pirusi sveikata, o kai sustiprėjo, jau nebuvo kada mokytis. Taip ir dirbo, kaip pats suprato, kiek pats savo pastangomis tobulėjo. Patikdavo paveikslėliukais, spalvotas atvirutes vaizduojančias bažnyčias ar rūmus. Juos kopijuodavo, padidindavo. Teptukus pasidarydavo iš žasių plunksnų, o spalvoms tarnavo nuo Velykų margučių likę dažai. Pamėgino vieną kitą kaimyninę bažnyčią ar dvaro rūmus perkelti ant popierio. Atrodė, kad pasisekė. Kartą įsižiūrėjo į seną Dievo Motinos paveikslą nutapytą ant audeklo storais dažais. Aptikęs tėvo (jis buvo stalius) dažų medžiui dažyti ir aliejaus, ėmėsi daryti kopiją. Kėjo. Net tėvams patiko. Pakabino seklyčioje. Garšas apie Buračuko darbus pasiekė artimuosius dvarų ponus. Ne vienas jis padarė jų dvarų namų paveikslus. Dabar jau teptukai buvo iš moterų plaukų.

Šalia tapybos darbų B.B. pradėjo drožinėjimus, ornamentuotas lazdas, Kalėdų prakartėles su visomis figūrėlėmis ir panašius dalykėlius.

Kai buvo ruošiamas pirmoji žemės ūkio ir pramonės paroda Šiauliuose, Landsbergaitė iš Murų dvaro specialiai atvykusi pas Buračuką įkalbėjo Bronių joje dalyvauti. Išstatė keliolika paveikslų ir keletą drožinių. Jo darbai buvo palankiai laukiami sutikti. Labai išgyrė dailininkas Zmuidzinavičius. Jis laimėjo pagyrimo lapą ir piniginę premiją. Daug savo paveikslų pardavė ir gavo užsakymų, tačiau svarbiausia juo susidomėjo Baisogalos didikas Komaras. Jis pažadėjo išleisti Bronių į mokslo, į Karališką meno akademiją Petrapilyje. Tik tėvai neleido—bijojo kad silpnos sveikatos sūnus negautų džiuvos. Taip, gražiai sušvitusi svajonė pasidaryti išsimokslinusių dailininku, tapti gimnazijos mokytoju užgeso lyg nebuvusi. Jubilatas su dėkingumu prisimena Landsbergaitę, kuri šalia globos parodoje nusivedė jį į kino teatrą. Tai buvo pirmas pamatytas dyvas, tačiau salės lubos, ornamentai, minkštos kėdės ir visos "liuksusos" jį labai domino ir žavėjo kaip kad pati filma. Pažintis su A. Zmuidzinavičiumi jį atvedė į Pirmąją dailės parodą Vilniuje, kur tautodailės

skyriuje jis išstatė keletą savo drožinių. Labiausiai patiko pasivaikščiojimo lazdos. Vieną tokių lazdu nupirko dr. J. Basanavičius, o kita—A. Smetona. Gerai užmokėjo ir dar apdovanojo: pirmasis padovanojo gražiai išleistą dail. Jaruševičiaus kryžių albumą, o antrasis išstus metus siuntinėjo Vairą. Buračas jau buvo daugiau, kaip eilinis sodietis.

Vilniaus konferencijoje 1917

Vokiečių galybei subraškėjus karo frontuose, okupacinė valdžia leido suaukti lietuvių konferenciją Vilniuje. Ji įvyko rugsėjo 18—22 dienomis. Joje dalyvavo ir Bronius Buračas. Štai kaip jis pats tai prisimena:

"1917 m. rudenį gaunu laisvą, kad esu ne tik kviečiamas, bet tiesiog siunčiamas į Vilnių kaip delegatas nuo Šiaulių apylinkės dalyvauti konferencijoje, kur bus svarstomi Lietuvos ateities klausimai. Ir labai prašosi atsakyti, nes tai reikalinga Lietuvai būtinai. Kad jau ūkio darbai buvo nudirbti—nuvažiuoju. Nakvynę, kaip buvo parašyta, gavau prie S. Jurgio prospekto nepaprastai gražio



Br. Buračas

je didelėje salėje. Pataisė man gultą ir didelį royalio. Ilgai negalėjau užmigti bežiūrėdamas į tas ypatingo grožio lubas visose kaimyninėse kamatinėse, gipsatūromis išrašytas ir tas puikias tarp ornamentų elektros lempas. Ant rytojaus susiradau Sv. Mikalojaus bažnyčios salę, kuri pilna prisirinko delegatų iš visų Lietuvos kampų. Aš tepažinojau Basanavičių, Smetoną, Zmuidzinavičių, Bizauską, Stulginskį ir dar vieną kitą. Buvo daug šnekų ir ginčų, kaip turės valdytis Lietuva. Nutarėm, kad Lietuva bus demokratine respublika, kad turės būti išdalinti dvarai tiems, kurie juos dirba, pirmiausia kumešiams. Aptarta Steigiamasis Seimas, kariuomenės tvarkymasis ir daug kitų dalykų. Išrinkom Tautos tarybą, kuri vėliau paskelbė Lietuvos nepriklausomybę. Buvo keli pasiūlymai dėl vėliavos, bet ginčų nebuvo dėl Vyties. Turi taip būti, kaip kunigaikščių laikais buvo. Tik norėta įsitikinti, koks Vytis tikrai buvo. Kažkas pasakė, kad užpakaly Aušros Vartų mūro sienoje yra Vytis. Paskyrė komisiją iš trijų—rodos, dail. Zmuidzinavičių, mane ir dar vieną, neatsimenu ką tokį. Nuėjom, apžiūrėjom. Zmuidzinavičius padarė skičą, o vėliau, žinoma, ištaisinėjo, kaip kas išmanė.

Tris dienas konferavome. Dar buvo skirta ir ketvirta, bet trečios dienos popietę sužinojom, kad iš Vilniaus išeina paskutinis vokiečių traukinys. O vėliau kažkada susitvarkys, kada pradės eiti traukiniai. Nieko nelaikdama, palikęs konferenciją, nusukėjau dar į Gedimino kalną. Pasidariau po pilį, apžvelgiau miestą, ir nuriedėjo ašara—gal jau paskutinį sykį matau Vilnių. Užėjau prie Aušros Vartų, pasimeldžiau. Taip pat pamaniau, kad gal jau paskutinį kartą čia esu. O didelė malonė iš čia esu patyręs. Kai sirgavo džiūva ir daktarai jau buvo atsiskę, mamos patariamai

pasizadėjau jei išgysiu nuvažiuoti prie Aušros Vartų. Šv. Mariją išklausei mane. Pustekinis nubėgau į stotį. Traukinį dar radau, bet jau buvo pilnas, nebuvo kada nė bilieto žiūrėti. Žmonių buvo priliptę ant vagonų stogų, prisikabinę ant buferių ir laiptelių. Šiaip taip išlaužiau į prekinį vagoną, bet taip buvau suspaustas kad iki Radviliškio nė nosinės iškišenias negalėjau išsitraukti. Nuo Radviliškio į Sidarus parėjau pėsčias.

Gal čia ir ne viskas taip skamba, kaip sako oficialūs protokolai, bet taip jubilatas atsimena.

Ūkio pažangos keliu

Taip jau išėjo, kad Bronius turėjo perimti tėvo ūkį. Žemės buvo nemažai ir ji nebuvo bloga, tik per karą ūkis buvo pusėtinai nuskurdęs. Nebuvo nė gyvulių nė padargų, o senas tėvas netekęs jėgų. Naujasis šeimininkas pasinėrė į ūkio reikalus visu savo darbštumu ir sumanumu. Per keletą metų jo ūkis pasidarė vienas iš pažangiausių. (Didelės talpos atnešė jaunoji žmonelė Emilutė, kurios jis laukė ketverius metus). Jis pats savo rankomis pasidarė motorinę kuliamąją mašiną drauge su arpu, kuri aptarnaudavo jo ūkio reikalus ir padėdavo kitiems. Tai buvo pirmoji tokia mašina Šiaulėnų valsčiuje ir buvo labai gaudoma. Nusipirkė plūgus ir kertamas bei pjauamas mašinas, o kad motoras būtų mažiau dykas, pasidarė malūnėlį ir vėliuši. Tada dar daugiau buvo nešiojama drabužiais iš namie austi vilnonio audeklo. Tai buvo papildomi pajamų šaltiniai.

Atėjo eilė trioboms—pagrindiniai perstatė gyvenamąjį namą, pastatė mūrinis erdvius su langais tvartus, kad gyvuliams būtų šviesu. Jis buvo ir stalius ir kalvis ir mechanikas. Namų įrengimų medžio darbus jis atliko pats. Čia, prie namų statybos, jį ištiko nelaimė—beįaudamas stogams dengti gontus savo paties pasidaryta mašina nusipovė dešinės rankos du pirštus—nykstį ir rodomąjį. Tačiau ir šioje nelaimėje jis nepasidavė nieko neveikimui. Pasirūšęs dešinę, kai-

riąją jis nutapė aliejiniais dažais didelę mokyklos sceną uždangą. Tuo darbu ir dabar pasidžiaugia. O kai sugijo dešinė, jis išmoko ją tripirštę panaudoti patiems kruopščiausiems darbams.

Su pabėgėlio lazdele

Gražiai sutvarkytas ūkis pasigėrėjimą kėlė, ar pavydu degino. Užtat nepasotinamas rusas bolševikas prikerė jam paniekos vardą—būožė. O kaimynai, pasigėrėliai senų laikų isibrovėliai burliokai, net grasinti jam nesigėdijo. Ir paliko Buračas gražų ūkį, kur tiek daug vargo įdėta, džiaugsmo ir malonumo turėta. Su žmona, sūnumi ir dviem dukterim pakėlė pabėgėlio lazdele į pilką nežinią.

Augsburgo stovykloje gyvenimas ėjo stovyklišku normalumu. Jaunimas Haunstetteno barakeliuose mokslo šviesos ieškojo, dainininkai koncertavo, veikėjai posėdžiavo konferavom, moterys barėsi ginčijosi dėl iš Raudonojo Kryžiaus gautų Balfo skudurėlių, jaučiai į trečią aukštą lipo, o Buračas drožinėjo koplytėles, margi no lėkštės, skaptavo sodybas, dau gino Rimšos Vargo mokyklas. Tai buvo produktingiausias jo drožinėjimų metas. Ne vienas iš jo darbų, tada patekęs Amerikon, grįžo siuntėjui sočiu siuntinėliu. Kilo sumanymas pastatyti stovykloje lietuvišką paminklinį kryžių. Architektas Mulokas padarė projektą, o pagražinimai—Buračo rankų darbas. Kryžius tebestovi ir po šiai dieni.

Buračo arai Kongreso rūmuose

Kai Buračas pradėjo ieškoti darbo Baltimorėje, jis jau buvo įžengęs į septintąją dešimtį. Suvargęs iš stovyklos gyvenimo ir kelionės per vandenyną, smulkus sudėjimo iš prigimties ir dar sužalota dešiniją neatrodė patrauklus darbininkas imonėms. Po eilės nepasisekimų, pagaliau vienoje vietoje gavo darbą, tačiau neilgam—darbai pasibaigė. Reikėjo gelbėtis drožinėliais.

Aptiko Baltimorėje krautuvėle, kur pardavinėjami dailės dalykai. Apsilankė, ar jo darbai čia tikti. Nunešė krautuvėn savo sodybą. Savininkui patiko—



Buračo dukra Genė, žentas K. Vasaitis ir Antanas Vasaitis.

nupirko. Gavo užsakymų. Jo drožiniai turėjo pasisekimo. Tai buvo pradžia kelio į mielą darbą.

Jį pasikvietė kompanija, kuri urėjo kontraktus remontuoti, gražinti Kongreso Rūmus, prezidentūra, Baltimorės katedrą ir dar keletą kitų parangų, kur reikėjo meniškos rankos. Dabar Buračui darbo buvo į valias, kad tik jėgos neštų. Kai amžius nebeleidžia toliau būti imonės darbininku, darbdavys jam darbą pristatinėjo į namus. Ir dabar dar kartas nuo karto kompanijos vadovybė šaukia jį pagalbos.

Kai, skaitytojai, būsi Washingtono ir lankysiesi Kongreso rūmuose, atkreipk atstovų salėje dėmesį į du didelius auksinius arbus abipus pirmininko (Speaker) tribūnos—tai Buračo darbas. Pastebėsi indėnų galvas, ornamentus prie pilorių įvairiose salėse—ai taip pat jo darbas. Čia neišskaičiuoti tuos pagražinimus, kurie yra Baltuosiuose Rūmuose, barakeliuose ir statulose statulėse Baltimorės katedroje. Tie darbai žūri į tave, o pačiam nė į galvą neateina, kad tai lietuvių darbas. Tačiau visa tai užrašyta, uždokumentuota, paskelbta ir padėta istorijai.

Susidomėjo spauda

Aštuoniadesimt penkerių metų sukakčiai atžymėti buvo surengta New Carrollton (Washingtono priemiestis) viešojoje bibliotekoje B. Buračo dailės dir-

MŪSŲ KOLONIJOSE

Brockton, Mass.

LITUANISTINĖ MOKYKLA

Brocktono lituanistinė mokykla rugsėjo 28 d. pradėjo mokslo metus. Pamokos vyksta North Junior High School klase penktadienį vakarais. Šiuo metu dirba trys mokytojos: vėdėja Elžbieta Ribokienė, Ramutė Bacon, Valerija Skobeikienė

binii parodė nuo rugpjūčio 28 iki rugsėjo 29 d. Atėjo trys dienraščio Washington Star—News ir Prince George County News korespondentai. Fotografavo drožinius ir patį autorių, jo daug klausinėjo. Rugsėjo 8 d. laidose įdėtas platus aprašymas jo darbu, pasikalbėjimas su juo, o taip pat ir jo keletos drožinių nuotraukos.

Prašosi dar keli žodžiai

Buračui šeima mūsų ženklu pažymėta: šalia jubilato, jo broliui Lietuvoje: Balys (+1972) mokytojas, grafikas iliustratorius, tautosakininkas ir Jonas—grafikas bei tapytojas; sūnus Donatas—skulptorius, o dukters, Elena ir Genovaitė, karts nuo karto savo subtilias mintis reiškia eiliuma kalba.

Pernai liepos mėnesio pradžioje Emilija ir Bronius Buračiai atšventė penkiasdešimties metų šeimoms gyvenimo sukaktį. Su jais kartu pasidžiaugė vaikai, giminės ir artimieji.

Šių metų jubiliejus formaliai rikiuoja Br. Buračą į gilią senatvės sulaukusį žmonių eilę, tačiau jis į tokį dar nepanašus. Jis dar vis tebedirba, drožinėja, dar daug kuo domisi. Pradėjęs ir pamėgęs skaityti dar tada, kai lietuviška knyga buvo rusų žandarų gaudoma ir už ją grėsė Sibiras, su knyga jis nesiskiria iki šių dienų. Su knyga laikas jam nepailgsta. Tad telieka palinkėti jubilatui, kad ir toliau sveikata neapleisų, akys ir rankos nepavargtų.

A. J. Vsts

ir atsargos mokytoja Rymantė Janulaitienė. Tėvų komitetui pirmininkauja Algis Vaitkus.

Lietuviškosios mokyklos intencijai šv. Kazimiero bažnyčioje klebonas P. Šakalys atlaikė šv. Mišias. Savo pamokslė ragino mokyti gražiosios lietuvių kalbos, suprasti, kaip Lietuvoje lietuvių vaikai yra persekiojami, kurie eina į bažnyčias Dievą garbinti.

Mes, būdami laisvėje, turime melstis ir už juos, prašydami Dievą Lietuvai laisvės.

BROCKTONO HIGH SCHOOL LIETUVIŲ KALBA

Nuo šių metų pradžios įvestas lietuvių kalbos kursas. Lietuvių kalbą dėsto tos gimnazijos mokytoja Nijolė Kucinaitė-Borges. Pamokos būna kasdieną po vieną valandą—savaitėje 5 pamokos.

Dar vienas sėkmingas žingsnis supažindinimui su Lietuva ir lietuvišiais plačiuose šio krašto vandenynuose.

E. R.

—Mislė: Eina diedukas ant kukių, jo kailinukai stukių, kaulinė burnikė, ugnies kepurikė. (Gaidys)

—Blogas padėjimas ir gerą katiną sugadina. Lietuvių liaudies patarlė

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS SIUNTINIAI ! LIETUVŲ

Gerų prekių didelis pasirinkimas. Automobilai, šaldytuvai, televizijos, doler. sertifikatai, maistas, akordeonai 2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629

TELEF. WA 5-2787

NAMŲ APSILDYMAS

Taisau senus ir įdedu naujus patalynės Pigių išvalau ir alvyčius perdirbu dėl daugių. Įdedu vandens šildytuvus.

A. BANYŠ — 447-8806

10% — 20% — 30% pigiau mokėdai už apdraudę nuo ugnies ir automobilų pas

FRANK ZAPOLIS 3208 1/2 WEST 95th Street Chicago, Illinois

Tel. GA 4-8654 ir GR 6-4339

Kultūrinė lietuvių tautos apžvalga nuo Mažvydo iki Smetonos

STASIO YLOS

VARDAI IR VEIDAI

MŪSŲ KULTŪROS ISTORIJOJE.

Knyga išleista su dokumentinių nuotraukų lanku, dalykine ir vardu rodykle, papuošta Telesforo Valiaus aplanku, 345 psl., kainuoja 6 dol.

Lietuviškos Knygos klubo leidinys,

gaunamas Drauge ir pas platintojus.

GERIAUSIA DOVANA JAUNOMS MARČIOMS

Popular Lithuanian RECIPES

Penktoji laida

Jei jūsų maiti yra lietuvių ar kitos kilmės, geriausia vedybinė dovana yra naujai išleista knyga Juzės Daužvardienės

Visų įprastų lietuviškų valgių receptai yra šioje knygoje. Nurodymai trumpi, aiškia anglų kalba surašyti, ir lengvai įvykdomi.

Kaina tik \$3.00

Užsakymus siųskite: D R A U G A S

4545 W. 63rd Street

Chicago, Ill. 60629

Persantimo išlaidoms prašoma pridėti 25 ct. o Illinois gyventojai pridėti dar 15 ct. mokesčiams.

EGG STORES RUDENINIS FESTIVALIS

GRAND OPENING SALE — NAUJAI ATIDARYTA PARDUOTUVĖ

EGG STORE, 6190 South Archer Avenue - Tel. 284-8704

— IR —

EGG STORE, 1924 West 59th Street - Tel. 471-1700



Didžiulio atidarymo proga abiejose parduotuvėse kainos sumažintos nuo ketvirtadienio, spalio 11-os d. iki šeštadienio, spalio 13-os d.

GRADE "A" ekstra dideli Kiaušiniai tuzinas 69 ct.

GRADE "A" maži kiaušiniai — 3 (trys) tuzinai \$1.29

JONATHAN obuoliai 3 (trys) svarai 29 ct.

ZALI KOPČSTAI svarai 5 ct.

SVIEŽIOS ŽALIOS PUPELĖS (Green Beans) svarai 19 ct.

ZALI PIPIRAI svarai 19 ct.

CALIFORNIJOS POMIDORAI svarai 19 ct.



SAUSI SVOGŪNAI (Onions) svaras 7 ct.

RUSSET BULVĖS svaras 7 ct.

OSCAR MAYER BEKONAS svaras \$1.19

CANFIELD GINGER ALE kvartomis 6 kvartos 99 ct.

PIENAS galionas 99 ct.

HALF & HALF Pint 29 ct.

RUGSTI GRIETINĖ 1/2 Pint 33 ct.

DIDŽIULIS PASIRINKIMAS IMPORTUOTO IR VIETINIO NATURALAUS MEDAUS

Parduotuvės atdaros kasdien nuo 8:00 val.

ryto iki 6:00 val. vakaro.

Dalyvauja: Sol. LEONAS BALTRUS, akt. LEONAS BARAUSKAS, sol. DALIA KUČENIENE ir JAUNUČIO PUODŽIŪNO baletu studija. Choreografija VIOLETOS KAROSAITE. Pastatymas DARIUS LAPINSKO.

VILNIAUS PAŠVAISTĖ

DAINOS, ŽODŽIO, MUZIKOS, JUDESIO IR ŠVIESOS SPEKTAKLIS

1973 m. spalio 14 d., sekmadienį, 4 val. popiet — Jaunimo centro didžiojoje salėje

Bilietų kainos: 2 - 5 dol.
Bilietai gaunami MARGINIUOSE ir MARGUCIO raštinėje.

Rengia ir visus kviečia

MARGUTIS



RUDENS IŠVYKA I DAINAVĄ

Sekmadienį, spalio 14 d., visi yra kviečiami atvykti į Dainavą pasigrožėti spalvinga rudens gamta.

Prašome savo maisto nesivežti, bet pasinaudoti Dainavos buffetu. P. Dryžienė su keliomis pagelbinėmis ruošia skanūs lietuviški valgiai pietus. Stovyklavietės valgykla jau bus atidaryta nuo 12:30 v.

Išvykos metu Detroito sportininkai organizuoja krepšinio rungtynes.

Atvykę nesigailėsite — uosi-džiaugsite gamta ir pailsėsite stovyklavietėje.

PIRMOJI SKAUTŲ SUEIGA

Spalio 13 dieną, tuoj po šeštadieninių pamokų, Dievo Apaštalų Parapijos kultūros centro klasėje įvyks Gabijos ir Baltijos tautų sueigos draugovėms. Jas praves draugininkai. Pabaigoje turėsime bendrą repetitiją Jūbilio šventei. Viskas pasibaigs apie 3 val. Tą pačią dieną 10 val. ryto taip pat Kultūros Centre įvyks Gabijos tauto vadovų posėdis.

PARDAVINĖJA BILJETUS PREKYBOS CENTRUOSE

Lietuvių kambario Wayne universitete komitetas jau gavo leidimus pardavinėti dovanų paskirstymo bilietus prekybos centruose. Pardavimas pradėdamas spalio 5 d. Dar vis trūksta jaunų, gerai kalbančių angliskai, parduotojų. Kas norėtų ateiti į talką, teiskreipia ir mokyti, Stefą Kaunelienę. Jos tel. 826-7187. M. St.

ORGANIZUOJAMAS VAIKU DARŽELIS

Lietuvių vaikams organizuojamas darželis. Jau surasta tinkama mokytoja ir patalpos, kurios bus šv. Antano parapijos mokykloje. Darželis veiks 5 dienas. Pradedant pirmadienį ir baigiant penktadienį. Tik dar trūksta vaikų nuo ketverių iki šešerių metų amžiaus. Darželio organizatorius Marijonas Snipštas kviečia visas motinas, turinčias to amžiaus vaikus, kreiptis į jį asmeniškai arba telefonu 582-8998.

M. St.

LABAI TRAUKIA

Detroito yra trys lietuvių katalikų bažnyčios. Iš jų pati mažiausia — šv. Petro bažnytelė. Bet ji žymi ir labai patraukli keliais atžvilgiais.

Pirmiausia ji labai kukli, švartutėlė ir jauki. Joje ne tik pasimeldi, bet atsigauti, ir pailsi.

Antroji šv. Petro bažnyčios įžymybė — jos dvasia ir šeiminingas — kun. kleb. Viktoras Kriščiūničius. Tik paklauskite jo lietuviškųjų mišių. Kokia gražia kalba kalbamos maldos! Kiekvienas žodis ištariamas grynai lietuviškai ir su priderama intonacija. Ir geras lietuvių kalbos žinovas neturėtų jokių priekaištų dėl žodžių ištariamo ir jų kirčiavimo.

O pamokslai nuostabiai gražūs. Dėl vieno pamokslų verta atvažiuoti iš kito miesto pakraščio į mažą šv. Petro bažnytelę.

Detroito skelbimai

PETRAS PUTRIUS

Dažo — Dekoravimas — Taiso Kambarius — Verandus — Garažus. Ideja "Plaster Board". Visų rūšių grindų ir sienų plytelės.
12737 Grandmont Rd., Detroit Mich. 48227 — Tel. VE 8-4064

narys, spalio 3 d. per Lietuviškų melodijų radijo valandėlę gražiai kalbėjo Balso rinkliavos tema. Po tos kalbos dar davė pasikalbėjimą Algii Zaprackui apie studentų ateitininkų veiklą Detroito.

— Jaunimui proga pasaudyti. St. Butkaus kuopos šaudymo varžybose spalio 14 d. Pilenų šaudykloje gali dalyvauti visi Detroito ir Windsor apylinkės jaunuoliai. Jie varžysis tarp savęs. Jaunimui kuopa šaudmenis parūpins savo lėšomis. Pradžią 10 val. ryto.

— Krepšinio rungtynės Dainavoje. Spalio 14 d. Dainavoje įvyks tradicinis "jaucio kepinimas". Ta proga sporto klubas Kovas ruošia krepšinio žaidynes. Tarp savęs rungsis dvi jaunučių komandos ir dar bus įdomios rungtynės tarp vedusių ir viengungių krepšininkų. Detroito Kovo jaunučių krepšinio komanda, SALFAS sukurtoje sporto šventėje Detroito laimėjo antrą vietą, todėl visiems tos komandos žaidėjams Dainavoje bus įteikta po medali.

— Studentų sąjungos suvažiavimas įvyks lapkričio 22-25 d. Detroito Sheraton-Cadillac viešbutyje. Suvažiavimo programa jau galutinai sudaryta ir netrukus bus paskelbta.

— Studentas Linas Mikulionis, Balso 76 skyriaus valdybos

Robertas Selenis

TRUMPAI

— Spalis Balso mėnuo. Detroito Balso rinkliava ne tik pradėta, bet jau atsiliepė ir stambespareigai ir palengvinkime rinkėjų niu aukotojų. Visi atlikime savo darbą — patys juos susiraskime arba savo auką Balui pasiųskime paštu rinkliavos vadovei, Balso direktorei Elzbiečiai Paurazienėi, 17403 Quincy, Detroit 48221.

— Išvyka į Dainavą įvyks ateinantį sekmadienį, spalio 14 d. Maisto atsivežti nereikia, nes bus jaučio kepsnių ir lietuviškų valgių, o svarbiausia bus proga pasigrožėti Dainavos rudeniąjančia gamta bei įvairiaspalviams medžiais. Sporto mėgėjai galės stebėti krepšinio rungtynes.

— St. Butkaus šaulių kuopos šaudymo varžybos įvyks spalio 14 d. Pilenų šaudykloje. Svečiai ir viešnios šaudyme rungtyniaus savo tampe. Ypatinga proga jaunimui — jiems ir šaudmenys duodami nemokamai. Varžybas ruošia kuopos sportinio šaudymo sekcija, užkandžius paruoš moterių sekcija. Pradžią 10 val.

— Žurnalistų popietė ruošia Detroito žurnalistas skyrus spalio 21 d. Birutės ir Petro Janušų Cadillac motelyje, 2498 Dougall, Windsor. Rašyt. Balso Gražulis skaitys diskusinę paskaitą "Žurnalistas ir rašytojai", rašyt. Vytautas Alantas duos ištraukas iš dabar spausdinamo II tomo "Šventaragis". Bendrus pietus paruoš B. Janušienė. Dalyvauja žurnalistas su šeimomis ir svečiai. Vieta ribota ir reikalinga žinoti dalyvių skaičių. Daugiau informacijos teikia ir apie dalyvavimą pranešti Vl. Seleniui tel. 293-4611 Cadillac motelis pasiekiamas: iš Detroito važiuojant Ambassadoriaus tiltu važiuoti toliau

torijoje priklausys gana žymi vieta.

Pačioje jaunystėje pamėgo sceną

Velionė buvo gimusi 1889 m. rugpjūčio 28 d. Šiauliuose. Savo gyvenimo kelią buvo pradėjusi mokytojaudama, o jau 1908 m. Šalia mokytojos darbo ten pat Rygoje pradėjo vaidinti Giedros draugijos teatre. Yra vaidinusi Petrapilyje, Varpo draugijos teatre Šiauliuose, Vilniaus dramos teatre ir Kauno valstybiniame dramos teatre.

Atsidūręs Vokietijoje ir ten nerimo. Suorganizavo vaidintojų grupę ir aplankė visą eilę tremtinių stovyklų. Detroitiečiai ją prisiminė kaip nuosirdžią lietuvių, atidavusių visas savo jėgas, ne tik teatrui, bet lietuvių. Išsėkis ramybeje.

VI. Selenis



A. Z. Arlauskaitė Mikšienė. Nuotr. Vyt. Maželis

nos darbą, 1955 m. buvo įsteigta Dramos sambūris, o iki to laiko vaidinimai vyko su pavieniais aktoriais — "neorganizuotai". Pirmą sambūrio valdybą sudarė: Vincas Žebertavičius, Leopoldas Heiningas ir Danutė Raveičiūtė (dabar Jankienė).

Su dideliu malonumu prisimename tuos "gerus laikus", kada publika salėje ne tik užimdavo visas kėdes, bet ir visas stovimas vietas. Todėl ji dažnai nuogąstaudavo, kad nuolat mažėjant žiūrovų skaičiui, detroitiečiai nenumarintų teatro.

Ji sugebėjo ir savo vaidintojams įskiepyti meilę scenai ir lietuviškai vaidybai. Šiandien sunku būtų tiksliai pasakyti — kiek per jos režisūrą perėjo vaidintojų. O kiek buvo ir tokių, kurie tik pirmą kartą scenoje pasirodė. Ir atsargiai skaičiuojant galima drąsiai tvirtinti, jog aktorių skaičius sukasi apie šimtine. Ji pastatė Detroito apie pusimtį veikalų, o spektaklių skaičius turėtų viršyti 100.

Jos pasirodymas po vaidinimo scenoje visados sukeldavo žiūrovų ovacijas. Tai ir buvo jai vienišelis atlyginimas už didelį sceninį darbą. Jokio atlyginimo ar honoraro niekas negalėjo jai įsulyti. Organizacijų sąrašas, kurioms ji yra vaidinusi, irgi nebūtų labai trumpas.

Ji ir pati vaidino. Jos mėgiausias vaidmuo buvo Normanienė S. Ciurlionienės "Pini-gėliuose". Velionėi Z. Arlauskaitėi-Mikšienėi Detroito lietuvių is-



Detroito Liet. namuose rugsėjo 29 d. įvykusiame Mykolų pagerbime Jūrų švyturio kuop. šaulės sesės vardinį ir 60 m. amžiaus proga, kuop. pirm. leit. Mykolui Vitkui įteikė, ypatingo istorinio laivo medyje reljefinį modelį. Tokią pat dovaną gavo ir kuopos vald. narys Mykolas Kizys. Iš k.: S. s-gos pirm. Vincas Tamošiūnas, Julanda Kizienė, Mykolas Kizys ir kun. Kazimieras Simaitis. Stovi: Nelė Urbšaitienė, Marija Kizienė, Vėra Kulbokienė ir dovanos priėmėjas Mykolas Vitkus.

Nuotr. K. Sragausko

Nr. 3 greitkelio, prie trečių eismo šviesų sukli kairėn ir Tecumseh ir tada vėl prie trečių šviesų sukli dešinėn ir Daugall, Pradžią 1 val.

— Windsoro šv. Kazimiero parapija ruošia tradicinius pietus spalio 28 d. tuoj po 11:00 val. mišių parapijos patalpose. Parapijos komitetas ir klebonas kun. Dom. Lengvinas kviečia detroitiečius ir šiais metais pietuose gausiai dalyvauti.

— Dariaus-Girėno klubas buvo įsteigtas 1953 m. rugpjūčio 9 d., todėl klubas ir L. namų draugija spalio 20 d. ruošia klubo dvidešimtmečiui paminėti vakarą su vakariene ir šokiais. Gros Vytauto Petrausko orkestras. Pradžią 7 val. Lietuvių namuose.

— Paskaita apie širdį. Gruodžio 9 d. iš Clevelando atvyksta dr. Antanas Butkus ir skaitys paskaitą "Širdies ligos ir jų priežastys". Pradžią 12 val. L. namuose, ruošia Detroito Tautinės sąjungos skyrus ir Neolituanis.

— Kariuomenės šventė. Kariuomenės šventės minėjimas numatytas lapkričio 25 d. nukeliamas viena savaitė vėliau — i gruodžio 2 d., nes Padėkos dienos savaitgalyje (lapkričio 22-25 d.) Detroito vyks Šiaurės Amerikos studentų suvažiavimas. Tai gražus Detroito karinių organizacijų gestas lietuviškam jaunimui — studentams. Reikia manyti, kad jaunimas atsilieps ir dalyvaus kariuomenės šventėje gruodžio 2 d. Pagrindiniai šventės rengėjai yra švyturio jūrų šaulių kuopos šauliai.

— Naujosios parapijos ir kultūrinio centro statybos fondai po 100 dol. įnešė: Tomas Čiunka, Lilė ir Valerijus Gražuliai.

— Jurgis Baublys paruošė projektą Pilenų stovyklavietėje

Mūsų kolonijose

Buffalo, N. Y.

TORONTO GINTARAS ATSTOVAUJA LIETUVIUS

Buffalo tautinių grupių kultūrinuose pasirodymuose lietuvių yra pirmaujančių eilėse, žinoma, dėka tikrai pajėgiųjų mūsų meninių vienetų, kurie čia atvykdavo ir pademonstruodavo lietuvių tautos meną tėvynės labui. Dėkingi esame buffaliečiams tų grupių vadovams ir jaunimui už tą jų ryžtą ir pasišventimą. Šoko čia Čiurčionio ansamblio šokėjai, keletą kartų įvairiomis progomis lankėsi Rochesterio Lazdynas ir Hamiltono Gyvataras, o šiemet, tautinių festivalių dešimtmečio sukakties proga, mielai sutiko lietuvių atstovauti energingasis Toronto Gintaras, vadovaujamas Juozo ir Ritos Karasiejų.

Šiemetinis lietuvių pasirodymas įvyks festivalio atidarymo dieną, sekmadienį, spalio 21 d. p. p. Campus School Auditorium of the State University College, 1300 Elmwood Ave., Buffalo, N. Y. Vietiniai šią kolegiją vadina State Teachers College.

Niagara Frontier Folk Art Council šį pasirodymą pavadino lietuvių kultūros popietė. Programoje — tautiniai šokiai, oktetų dainos ir orkestro muzika. Oktetui vadovauja Dana Garbaliuskienė, o orkestrui — muzikas Jonas Govėdas. Kaip oktetas, taip ir orkestras yra naujos Gintaro šakos, ir jų pasirodymas čia bus pirmasis. Koncertą praves Regina Krasauskaitė.

Nors šis koncertas yra skirtas daugiau plačiai publiškai, bet maloniai kviečiami į jį ir visi lietuvių, kuriems tik nesunku Buffalo pasiekti. Įėjimas nemokamas. Programa prasidės punktualiai.

Lietuvių klubo sekretorius

"LIETUVOS ATSIMINIMAI"

— O —
Radio Valanda jau 26 metų tarusina New Jersey, New York ir Connecticut lietuviams. Kas šeštadienį nuo 4 iki 5 val. p. p. iš WEVD Stoties New York (1330 kil, AM ir 939 neg. FM).
Direkt. — Dr. Jokūbas J. Stukas, 1467 Force Dr.
Mountainside, N. J. 07092
Tel. 232-5545 (code 301)

Kviečiame taip pat klausytis Lietuviškų Kultūrinį Vaidų angli kalba, iš Seton Hall Universiteto radio stoties (New Jersey WBOU) (88.5 meg. FM) Pirmadi. 8:05-9:00 v. v. (Vadovauja prof. J. Stukas)

PADĖKA

Šių metų rugpjūčio mėnesio 15 d. mirus mūsų mylimam vyrui tėvui, uošviui ir seneliui

A. + A. PRANUI BAZILIAUSKUI,

skaismo ir liūdesio valandoje negalėdami kiekvienam asmeniškai išreikšti padėką, širdingai dėkojame visiems atsilankiusiems koplyčioje, aukojusiems šv. Mišias už jo sielą, prisijusius gėles ir už aukas bažnyčios fondui.

Dėkingi esame už užuojautą žodžiu, laiškais, per spaudą bei radijo bangomis išreiktą mums toje skaudžioje valandoje.

Nuosirdžiai dėkojame klebonui M. Kundrotui, kun. A. Baboniui ir kun. D. Lengvinui, kurie atlaikė gedulingas pamaldas už jos sielą ir palydėjo į kapines.

Dėkojame muzikui Stasiui Sliziui, kuris išklaušė velionės prašymo ir vargonais bei giesmėmis atsilankiusiems koplyčioje.

Nuosirdus ačiū kun. Simonaičiui, p. Šeputams ir p. Tylams, kurie velionį ištikimai lankė ir džiugino jo ilgoje ligoje.

Širdingai dėkojame laidotuvių direktorei p. Volandai Bauzienei už nuosirdų ir gražų patarnavimą.

Ačiū grabinėjams ir visiems gausiai velionį lankiusiems koplyčioje bei palydėjusiems į bažnyčią ir amžino poilsio vietą.

Žmona, duklė, sūnūs, marčios, žentas ir anūkai



NELLIE VITKIENĖ

Gyveno 325 W. Grand Blvd., Detroito. Gimė Lietuvoje. Seinų apskr., Veisiejų valsčiuje. Jau suėjo vieneri metai, kai negailestinga mirtis atskyrė iš mūsų tarpo mano mylimą žmoną, kurios netekau 1972 m. spalio 2 d.

Nors laikas bėga, bet jos niekadose negalėsiu užmiršti. Tegu gailestingas Dievas suteikia jai amžiną ramybę. Už jos sielą gedulingos šv. Mišias bus atnašaujamas spalio 14 d., 10:30 val., šv. Antano parapijos bažnyčioje, Detroito. Maloniai kviečiu gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti pamaldose ir pasimelsti už velionės sielą.

Nuliūdęs vyras Mykolas Vitkus

Pasinaudokite Drango "Classified" skyriumi.

PIRMAS RUDENS KONCERTAS CLEVELANDE

1973 m. spal. 13 d. 7:30 val. vak. — Naujos parapijos saŭje

Dainuoja: sol. GINA ČAPKAUSKIENE iš Montrealio, sol. KAZYS JAKUTIS iš New Yorko, pianu palydį pianistė BIRUTĖ SMETONIENE.

Nuoširdžiai kviečiame visus dalyvauti šiame parengime.

Pelnas skiriamas liet. jaunimo stipendijom. SALEŽIŲ VEIKLAJ RĖMTI KOM.

MUSŲ KOLONIJOS

Hartford, Conn.

JAUNIMO SAJUNGA

Hartforde susiorganizavo Jaunimo sąjunga. Narių turi apie 20. Apie tai pranešė Juozas Stankaitis ir Danutė Šlogerytė, LB jaunimo sekcijos atstovai, dalyvaudami LB apylinkės valdybos posėdyje, rugpjūčio 23 d. Ta proga valdybos nariai pasveikino organizatorius ir naują sąjungą, pažadėdami ją remti.

LB APYLINKĖS VEIKLA

Mūsų apylinkės veikloji Danutė Grajauskienė nepoilsiausi per ilgai Kennebunkport, Maine. Ji vėl kruta ir juda. Neseniai organizavo autobusų LB vardu į N. Y. demonstracijas prieš L. Brežnevą, kitą į seselių lietuvių susitarinimo šventę, Putnam, Conn. Dabar vėl suorganizavo autobusą į Neringą, Vermonte, (rugsėjo 23 d.), į Nekaltai Pradėtosios Marijos seserų ir rėmėjų saskrydį. Išvykom surinkti važiuojančius ne taip jau lengva.

NERINGOJE

Rugsėjo 23 d. saulėtą ir gražų rudens sekmadienį, autobusas pilnas išsklautojų, išvažiavo iš Hartford, Conn. į Neringos vasarotojio jaunimo stovyklą, ten dalyvauti N.P.M. seserų ir rėmėjų saskrydyje. Sešėlis maloniai pasitiko atvykusius. Negalėjusius vaikščioti pavėžė automobiliais.

Autobusas atvažiavo ir iš Bostono. Kiti atvyko su savo mašinomis. Rėmėjų ir svečių buvo gausiai.

Dienos programa šventiška, kultūrinė ir įdomi. Šv. Mišios koplyčioje 11:30. Pamokslas ir lietuviškos giesmės visus sujungė. Vėliau pietūs, Neringos apžiūrėjimas. Pasivaikščiojimas Vermonto kalnų gražioje gamtoje. Susitikimas su draugais.

Kalbėjo rėmėjų valdybos pirmininkas P. Vaitkus ir pedagogas A. Mastonis apie Neringą. Rašytojo Jurgio Jankaus kūrybos ištrauką įsijautusiai improvizavo Izabelė Zmuidzinienė. Autorius J. Jankus išgyvenančiai ir su humoru atliko savo kūrybos dalį.

Vakarop, po lietuviškų užkandžių, svečiai pradėjo ruošti namus. Visi dėkingi N. P. Marijos seserims už malonią viešnagę. Taip pat D. Grajauskienei už parūpinimą transportaciją.

ALGIO RUKŠENO KNYGOS PRISTATYMAS

Autoriaus knygos "Day of Shame" pristatymą ruošia LB apylinkė gruodžio 2 d. Parasytos knygos apie Simą Kudirką pristatyme bus kviečiamas ir pats autorius. Ta proga visi vėl prisiminsim Simą Kudirką. Šv. Mišios gruodžio 2 d., 9 val. ryte, švė. Trejybės bažnyčioje. Po Mišių knygos pristatymas, vaisės ir t. t. parapijos svetainėje. Dalyvausim gausiai.

Šio posėdžio pabaigoj mūsų atstovas A. Dzikas davė sklandų pranešimą iš PLB seimo Washington, D. C.

A. Dzikas, Tarybos narys, dalyvavo JAV LB tarybos suvažiavime spalio 6-7 dienomis, Detroit, Mich.

METINIS BALIUS

LB apyl. balius įvyks lapkričio 3 d., 7 val. vakare, LP klubo salėje, 227 Lawrence St.,

Hartford, Conn. Programoj Clevelando oktetas, vadov. Rytio Babicko. Bilietai platinami. Prinkite gražiabalsį ir gražiai išlavintą oktetą gausiu atsilankymu. Įsigykite bilietus ankščiau.

LB apyl. valdyba ves savo veiklos biuletinį ir sudarys parengimų kalendorių.

Gauta liūdna žinia, kad Jaroslav Luchkan, ukrainiečių veikėjas ir buv. Pavergtų tautų komiteto pirm., Hartforde, tragiškai žuvo lėktuvo avarijoje. A. a. J. Luchkan yra kalbėjęs ir lietuvių Vasario 16 minėjimuose. Valdyba pareiškė užuojautą šeimai ir pasiuntė gėles LB apylinkės vardu.

CHICAGOS ŽINIOS

PAGALBA SERGANTIEMS NERVAIS

Chicago mieste veikia 18 psichiatrinų centrų, kuriuose nemokamai gali gauti pagalbą visi, kurie tik turi kokius psichinius sutrikimus. Tiems centrams vadovauja dr. Vladimiras G. Urse. Jam talkina 58 psichologai ir 300 kitų medicinos tarnautojų: gail. seserų, socialinių darbuotojų. Kai kurie dirba tik dalį valandų, kiti — pilną laiką. Tuose centruose gydėsi 13,818 pacientų. Kartais turimi grupiniai pasikalbėjimai, daromos išvykos į parkus ir muziejus. Centrų išlaikymui gaunamos milijoninės lėšos.

ATNAUJINS DIDJĮ STADIONĄ

Chicago parkų distrikto nusprendė skirti 15 mil. dolerių atnaujinti Soldier Field stadioną; naujo nestatys.

ATGAUS INDĖLIUS

Bankrutavusios City Savings bendrovės Chicagoje indėlininkai apie Kalėdas pradės atgauti savo indėlius. Tam Illinois parlamentas skyrė 124 mil. dolerių.

PASTRAUKIA GRANT PARKO KONCERTŲ VADOVĄ

Richard Bass, Grant Parko, Chicagoje, simfoninio orkestro vadovas, pasitraukė iš pareigų, nusiskundamas, kad einama prie tokio programos menkinimo, jog jis negalės to toleruoti.

PAGERBĖ 21 POLICININKĄ IR UGNIAGESĮ

Chicago merui Daley dalyvauiant buvo pagerbtas 21 policininkas ir ugniagesys, pasižymėję tarnyboje.

VEL ATSAUKTI SIMFONINIAI KONCERTAI

Simfoninio orkestro muzikai negali susitarti su koncertų vadovybe ir jau trečią savaitę koncertai Chicagoje atšaukiami.

MIRTIS AUTOMOBILIUI SUSIDURUS SU SUNKVEŽIMI

Chicagietė Ernestine Gray, 44 m., važiuodama 65 greitkelių ties Rensselaer, Ind. savo automobilio trenkė į kelio pakrašty stovintį sunkvežimį, kurio dangą buvo taisoma. Susidūrimas buvo užmušta Gray 9 m. dukrė, o pati motina sužeista.

RANKDARBIŲ PAMOKOS

Chicago parkų būstinėse vaikams, jaunimui ir vyresniems

VATKANAS IR KIPRAS

Popiežius Paulius VI specialioje audiencijoje priėmė naujai paskirtą pirmąjį Kipro respublikos ambasadorių prie Apaštalių Sosto Polys Modino, kuris įteikė savo skiriamuosius raštus. "Diplomatinis santykių užmezgimu — pažymėjo ta proga ambasadorius — Kipro respublikai atsako į Popiežiaus Pauliaus VI-ojo Taikos kreipimąsi, būdamas tikra, kad bendradarbiavimas su katalikų Bažnyčia bus naudingas pasaulio taikai.

Popiežius Paulius VI atsakymą ir sveikinimus prisiminė įvairią ir besikeičiančią Kipro salos istoriją ir savitą jos daugialypę kultūros charakterį. Giliausiai pėdsakus Kipro saloje palikusi krikščionybė.

aukas. Saldainių numatoma paskleisti 3.000.000, o aukų tikimasi surinkti 1 milijoną dol. Illinois valstijoje, siekiant padėti 22.500 regejimo netekusiems žmonėms.

KOPERNIKO STATULA

Prie Adler planetariumo spalio 14 d. 3 val. 30 min. bus atidaryta Koperniko statula, kurią padovanojo lenkų susivienijimas.

— Amerikietis 23 minutes savo valandos uždarbo sunaudoja medicinai, 58 min. maistui ir panašioms reikalsams, 1 val. namams ar nuomai ir 16 min. pramogai.

?

Ar Šlapiuoja Rūsųs

Sutvarkykite drėgną, šlapį ir suplėkųs rūsi, prieš negu turėsite rimtus nuostolius. Perma-Seal yra patikimas "išgelbėjimo" suprantamąjį kryptelį: "Do it Yourself Waterproofing Program". Ji gali jums sutaupyti šimtus dolerių. Reikalaukite NEMOKAMĄ vadovėlio, kaip "pačiam atlikti tą darbą", kad rūsių būtų atsparus vandeniui: "Basement Waterproofing Guide".

PERMA - SEAL SYSTEMS, INC. Kreipkitės į Joną Rimšą. Skambinkite (312) 437-3200. Iš kitų "area" — vietovių skambinkit "collect". Arba siųskite kuponą.

Perma - Seal Systems, Inc. 1921 N. Harlem Ave. Suite 105 Chicago, Ill. 60633

Name Address City State Zip Phone

nemokamai duodamos pamokos meno, keramikos, rankdarbių, siuvimo, audimo, nėrimo, išsiuvinėjimo, grožio. Reikia tik įsiregistruoti ir lankyt.

ISDALENS TRIS MILIJONUS SALDAINIŲ

Net 28,000 žmonių, savanorių talkininkų, spalio 12 d. bus Illinois miestų skersgatviuose daindami saldinius ir rinkdami

S. v. pas. ANDRIŲ MARKULI, jo mamytę ir sesę RASĄ, brangiam tėveliui staiga mirus, užjaučiame ir kartu liūdime.

Lituanicos Tunto Vadija

Pranešame giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad mūsų mylima sesuo, sėvė ir teta

A. + A.

Viktorija Almonaitienė-Katkevičiūtė

mirė 1973 m. rugpjūčio 15 d., 5 val. ryto Lietuvoje, Vilniuje. Palaidota Kudirkos Naumiestyje, greta A. + A. savo vyro Pijaus. Už jos sielą šv. Mišios bus atnaušiamos Gimimo šv. Mergelės parapijos bažnyčioje, Marquette Parke 7:30 val. ryto, šeštadienį, spalio 13 d.

Kaimynai ir pažįstami prašomi pasimelsti už A. + A. mano seserį Viktoriją.

Liūdinti Genė Bačinskienė-Katkevičiūtė ir šeima.



COLLISION EXPERTS
JOHN STANEVICIUS
(Fender) Pilnas Patalsymas.
Transmissions — Dažymas — Motoro — Karoserijos (Body) ir Sparnų darbas
2637 W. 47th St., tel. 523-1249
Chicago, Illinois 60632

ARBET FURNITURE

2442 W. 47th St., Chicago, Ill. — FR 6-1100
PILNAS APSTATYMAS BALDAIS
Visų plačių reklamuojamų firmų BALDAI — APPLIANCE — KILIMAI — STEREO — SPALVOTA TV
Krautuvi atstovai:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9:00 val. ryto iki 9:30 val. vakaro. Antradieniais, trečiadieniais, penktadieniais ir šeštadieniais nuo 9:00 val. ryto iki 6:00 val. vakaro.

AUGUSTAS BELAUSKAS, vadovas

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

54-tos ir Albany apyl. 5 kamb., 2-jų miegamų namas. Nuo sienos iki s. kilmal. Pilnas rūsys. Gazu apšild. 1½ maš. garažas.
Skambinti 925-1844

Savininkas pigiai parduoda mūr. 2-jų butų — 5 ir 5½ kamb. namą. Įrengtas rūsys, gazu šildymas, 2 maš. garažas. 63-cios ir Tallman g-vių apyl. Skambinti po 6 v. v. 776-1798

New Buffalo miestelyje (65 myl. nuo Chicago) nebrangiai parduodamas bemaž naujas 5 kamb. namas, gazu šildomas. Rūsųs, garažas. Netoli krautuvių. Puiki rami vieta pensininkams. Skambinti savininkui (616) 439-3902

SIMKUS REAL ESTATE

NOTARY PUBLIC
INCOME TAX SERVICE
Travelling notary public. Visas Realestate reikalias. Be to čia veikia Notariatas, daromi ir lėšidiniai vertimai, užplėdomi pilietybės pareiškimai ir įvairūs blankai.
4259 S. Maplewood — CL 4-7450

Kur Namus Pirkti

6 kamb. mūras prie Marla High, gausias gazo šildymas, karpetai visur, garažas. Vertas \$22,200.
4 butų, gražus mūras, arti vienuo lyno, naujas gazo šildymas, alium langai, karpetai, 3 auto mūro garažas. \$42,000.
Mūras — vieno buto. Vienas blokas nuo parko, gazo šildymas \$20,000.
Dviejų aukštų, 2 butų apkalas medinis, centrinis alvas šildymas, garažas, platus lotas, \$200,00 pajamų per mėn. prie mūro \$22,500.
Tvermus, įrengta ir butas. Mūro namas Marquette Parke, \$35,000.
Du butai. Liuksumas mūras, 2 po 5, naujas gazo šildymas, baras, virtuvė, moderni vonia beiseimė, karpetai, garažas, blokas nuo parko. \$41,500.
Tvirtas apartamentinis mūras arti Kedzie, pora bloku nuo parko, naujas gazo šildymas, svariai nudažytas. \$16,000 pajamų. Kaina \$69,000.
Palmos mūras, atnauš. \$4,000 pajamų. Naujas gazo šildymas. Mūro garažas. Kaina \$18,000.
Platus vertingas lotas. Marquette pke. prie mokyklų. Kaina \$9,900.

VALDIS REAL ESTATE

7051 S. Washington Av. RE 7-7200
2 po 6 kamb. mūr. Atskiri šildymai kiekvienam butui. 30 p. sklypas. Geriausia vieta Brighton pke.
2 po 4 kamb. med. Skleptas ir pastogė. Atskiri šildymai. Brighton pke.
Mūrinis — 5 miegamų. Platus alvas prie modernios įrengtinės, arti mokyklų, Marquette Parke.
Mūrinis — 2 po 6. Arti mokyklų ir bažnyčios. Marquette Parke.
Mūrinis. Dideli kamb. Namai kaip pilsa. 58th ir California.
Insurance — Income Tax
Notary Public

SIMAITIS REALTY

2951 W. 63rd St., 436-7878

BUTŲ NUOMAVIMAS

Namų valdymas — Income Tax
Notariatas — Vertimai
APDRAUDŲ AGENTŲRA

BELL REALTY

J. BACEVICIUS
6455 S. Kedzie Ave., PR 8-2238

DRAUDIMAI — INSURANCE

Namų, mašinų, sveikatos ir gyvybės. Namų pirkimas bei pardavimas. Butų nuomavimas.

BUD'S REALTY

BALYS BUDRAITIS
4369 S. Archer Avenue
Tel. 254-5551

MISCELLANEOUS

BERT'S STANDARD SERVICE
Road Service — Major Mechanical
Elektroninis motoro suregulavimas (Tune up). Air condition specialistai. Gazolinas, padangos ir kiti reikmenys.
6645 S. Western — Tel. 778-9250
Savin. Norbertas Langys

GĖLĖS

BEVERLY HILLS GELINYCIA
Vestuvės, banketams, laidotuviams ir atsisveikimo programoms
3443 W. 63rd Street, Chicago, Ill.
TEL. PR 8-0835 — FR 8-0834

MOVING

SERENAS perkraustymo baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilnas apdraudimas.
2047 W. 67th Place — WA 5-8063

REAL ESTATE

64th & Keeler. Private Party
(No agents). 6 rm. 3 bedrm. brk. Custom blt. home. 1½ tiled baths. H. w. basebrd. ht. W-W eptg. Full Basement. Many extras.
Call — 585-6649

Cicero — West of Austin Blvd.
7 room brk. bung., completely modernized, country kitchen, 1½ baths, finished rooms with bar in basement, expandable attic, low taxes, early possession, priced in 30's.

Jack Carpenter Orgn.
Ask for Mrs. Mather
848-1240 or 848-7263

PARDAVIMUI

7118 S. Fairfield — 2-jų butų, 6 ir 5 kamb. namas Marquette pke. Gazu apšild. Moderniškos virtuvės. Daug priedų. 2 maš. garažas. Skambinti 434-5656. Po 8 v. v. 776-5411

CONTRACTORS

Parduodami Gulbransen Model D Theater vargonai. Pilnas pedalių komplektas. Puikiam stovų. Nebrangiai.
925-1844

MISCELLANEOUS

HEATING CONTRACTOR
Įrengti mieste ir užmiesty naujus ir perstatyti senus visų rūšių šilumos apšildymui pečius, air conditioning ir vandens boilerius. Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.

DOMAS ZUKAUSKAS
4444 S. Western Ave.
Chicago, Ill. 60609
Tel. WJ 7-3447

RADIO PROGRAMA

Soniausia Lietuvių Radio Programa Naujojoje Anglijoje, iš stoties WLYN, 1360 bangos, veikia sekmadieniais nuo 1:00 iki 1:30 val. po pietų — perduodama vėliausių pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdūtas pasaka. Šią programą veda Steponas J. Minkus. Biznio reikalais kreipkitės į: Baltic Florists — gėlių bei dovanų krautuve, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. Telefonas AN 8-6489. Ten pat gaunamas ir dienraštis Draugas.

AR REIKIA VIZITINIŲ KORTELIŲ?

Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Biznieriui jis plačiai naudojamas bet kieno ir visų luočių atstovams turėti gražias vizitines kortelės.

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

Ir kitus kraštus

NEBZINSKAS, 4065 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632, tel. YA 7-5988

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos
Radialai.
Stereo ir oro vėsintuvai.
Pardavimas ir taisymas
MIGLINAS TV
2346 W. 69th St. — Tel. 776-1486

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

2501 W. 99th St., Chicago, Ill. 60639
3333 S. Halsted, Chicago, Ill. 60608
Tel. WA 5-2737; 254-5320
V. Valantinas

VALOME KILIMUS IR BALDUS

Planname ir vaškuojame visų rūšių grindis
J. BUBNYS, tel. RE 7-5168

A. VILIMAS MOVING

Apdraustas perkraustymas
įvairių atstumų
823 WEST 34th PLACE
Tel. FRONTIER 6-1882

HELP WANTED — VYRAI

SERVICE ADVISER
Exper'd. For busy sevice dept. Must be neat and willing to make money. Near transp. Apply to Al Degregorio.
Humphrey Chevrolet Service Dept.,
635 Chicago Av., Evanston 886-6300

MARQUETTE KEPKYKAI REIKALINGA

duonos ir įvairių pyragų kepėjas ar kepėja. Pageidaujami prityrę, arba išmokysime.

Kreipitis 2645 W. 63 St.

Tel. 925-3225

WANTED TRUCK BODY MECHANICS

PLATT, INCORPORATED
483-5500

VYRAI IR MOTERYS

STORE MANAGER

Full time. Permanent \$7,500 + Comm., Paid Life & Medical. We also have profit sharing. Retail exp. necessary. Knowledge of convenient store operations helpful, but will train. Must be 21 yrs. or over. Store locations in North & Northwest Chicago. Also full time & part time Clerks. Evenings, nights & week-ends. For Further details.

Please call — 298-6500

7 — ELEVEN FOOD STORES

An Equal Opportunity Employer

HELP WANTED — MOTERYS

BOOKKEEPER

Full time position 9 a.m. to 5 p.m. Handle full set of books thru trial balance. Good company benefits. Near transportation.

Call Rick — 455-6203

ISIGYKITE DABAR

Krikščionis Gyvenime

Knygų serija

Vėliausiai išleista knyga . . . 9-tas tomas:

"DIEVAS SIANDIEN"

J. Gutausko

Kaina — \$6.00

Ruošiama spaudai 10-tas tomas

KRIKŠČIONIS PASAULYJE

A. Macelna

Gaunamos: DRAUGE

4545 W. 63rd St.

Chicago, Ill. 60629

AR PASIDARETE SAVO TESTAMENTĄ?

Jeigu dar ne, įsigykite šį labai naudingą leidinį:

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Paruošė —

dip. teis. Pranas Šulas

Cis nuosekliai aptariamas testamentų reikalingumas ir jų galia, bei nurodoma jų forma ir paduodami pavyzdžiai ne tik pagal JAV veikiančius įstatymus, bet ir Vokietijoje, Anglosakų pasaulyje bei Nepriklausomoje Lietuvoje.

Atskiru skyrimu — "Klausimai ir atsakymai" — aiškinami su testamentu susijusios taisyklės ir duoda lengvai suprantamus nurodymus, ką daryti, ir kaip,

PRAEITIES GRIUVESIAI

(Atkelta iš 2 pusl.)

ir meniškai gana įdomius vitražus, juos pakeisdamos naujais. Kun. A. Kezys pastebėjo, kad senieji vitražai meniškai yra žymiai vertingesni už naujuosius, reikia juos restauruoti ir palikti. Šiais metais, suradę senuosius vitražus, įsitikinom, kad jaunas klebonas paklausė kun. A. Kezio patarimo.

Reikia juos uždegti

Sustoję prieš senus, istorinius būv. lietuviškos parapišės mokyklos rūmus, pamatė pastatytą automobilį, ant kurio buvo ilgo golas lipinys iš Lietuvos vėliavą sudarančių spalvų ir jų fone įrašas "Sveikas". Tai tikrai naujas ir iki šiol nematytas ženklas, rodantis, kad automobilis priklauso lietuviams. Vėliau, plačiau kontaktavę vietos lietuvių, sužinojome, kad tokios lipinys jie atsiėmė iš New Jersey valstijos.

Cia pat prie mokyklos yra Službių krautuvė. Tai jau nebe pirmos kartos JAV gimė lietuviai. Čia jie pardavinėja lietuvišką duoną, sūrį, dešras. Vienas iš Službių brolių, prieš porą metų sužinojęs, kad Chicagoje vyksta lietuviškos operos "Jūratė ir Kastytis" premjera, specialiai atvažiavo operą pamatyti. Grįžo į senąjį Mahanoy City labai susižavėjęs lietuviška opera ir pakilius savo išpučius pasakojo ne tik giminiams, bet ir vietos lietuviams. Tuo tarpu vienas iš jo brolių, Vincas, pagėdavęs, kad net mes darytumėm įtaką, jog vietos liet. bažnyčioje būtų įvestos bent vienos lietuviškos Mišios kartą į mėnesį. Mūsų atsakymas aiškus — mes esam tik svečiai ir jokios įtakos negalim padaryti, bet jūs patys organizuokitės ir prašykit klebono. Tokio organizavimosi ir prašymo svarbą mums aiškiai pabrėžė Minersvillės liet. parapijos klebonas kun. J. Lukšys: "Tegu parapičiai tik prašo, lietuviškos Mišios tuojau bus". Ar negalėtų tuo reikalu tenyškūs parapičiai pakurstyti Kunigų Vienybę, LB ar kitos įtakingos organizacijos? Ir jei tokiam Mahanoy City miestelyje, kur lietuvių skaityma visai mirusi, atsiranda dar norinčių lietuviškų Mišių, tai žinia, kad dirva šioje srityje buvo sąmoningai kai kurių dvasios vadų apeista.

Kitą malonų išpuolį Mahanoy City paliko prieš bažnyčią gyvenančių Elzbieta ir Alfonso Jonavičių šeima. Jie abu gimę Mahanoy City. Kai jų vaikai, III kartos lietuviai, lankė liet. parapiinę mokyklą, ten dar buvo dėstoma lietuvių kalba ir vaikai, dabar turėdami aukštą tarnybą kitur, dar vis tebekalba lietuviškai.

Patriotės moters namuose

Šilčiausią išpuolį Mahanoy City padarė buvusi vietos lietuvių veikėja, tame pačiame miestelyje gimusi lietuvaite Sofija Jodeckienė. Jaunystėje jos buvo didelės draugės su Cicero mirusia Ona Atkočiūniene. Jodeckienės namus ne vieną kartą anais angliakasių gyvavimo laikais ir šio pokario metais yra lankęs sol. Jonas Butėnas ir kiti žymūs lietuvių asmenys. Kai Jodeckienė augo, lietuvių šeimose angliškai kalbėti tėvai niekur neleidė. Todėl vaikai į mokyklas atėdavo visai nemokėdami anglų kalbos. Kol dar nebuvo liet. parapišės mokyklos, lietuvių kalbos pamokas praveddavęs vietos vargonininkas. O Jodeckienė, gerai išmokusi lietuviškai, vietos liet. vaikus ruošdavo pirmajai Komunijai. Ilgus metus čia buvo nesugriaujamą tradiciją, kad vaikai pirmajai Komunijai būtų paruošti tik lietuviškai. Skirtingai klebonai turėjo skirtingus metodus. Pvz. kun. Pautienius katekizmą išaiškindavęs ir išmokydavęs per pamokslus, tuo tarpu kun. Augustaitis (vėliau grįžęs į Lietuvą) liepęs naudoti knygas. S. Jodeckienei teko dirbti naudojant abu metodus. Pirmąjį, atmintinį metodą, ji ir dabar mintinai tebemoka.

Vėliau 20 m. S. Jodeckienė dir-

bo "Saulės" redakcijoje, 7 metus buvo Lietuvių Dienų raštininkė, taip pat dirbo Tautos fondo ir Lietuvos Raudonojo kryžiaus Mahanoy City skyriuose.

— Anais laikais buvome viršūnėje, lenkėme veikloje net Chicago, — su giliu išgyvenimu pasakojo S. Jodeckienė, — kunigai Pautienius ir Augustaitis buvo didieji lietuviybės žadintojai, bet paskui veikla pradėjo nykti. Dabar nieko, nieko nebėliko, viskas išnyko...

Tokie tai atviri žodžiai buvo moters, kuri Mahanoy City miestelyje lietuvių dirbo daugelį metų. Bet labai gaila, kad daugelį metų ten švietusi lietuviška liepsna šiandien jau beveik visai ten užgesusi. Ar neatsirastų jėga iš šalies, kuri tą liepsną galėtų vėl įžiebt? Juk vienas kitas ir čia aprašytas pavyzdys rodo, kad ten dar yra lietuvių, norinčių lietuviškų Mišių, pasiilgusių draus ir gyvo lietuviško žodžio.

Kai kun. A. Kezys fotografavo bažnyčią, tas nuotakas perdavė jaunajam vietos klebonui, kuris aktyviai dalyvavo lietuvių dienoje ir atvyksta į vietos lietuvių kunigų posėdžius.

VL Ramojus

GREIČIAU SPREŠ SUZEIDIMŲ BYLAS

Cook apskr. teismas stengiasi paspartinti sprendimą bylų dėl sužeidimų. 1971 metais jos nusitęsėdavo daugiau kaip 5 metus, dabar stengiamasi išspręsti bent per 44.5 mėnesio.

BALF'o garbės nare, dramos artistei, režisieri

A. + A. ZUZANAI ARLAUSKAITE-MIKŠIENE

mirus,

liūdinčius: dukrą NIJOLĘ su šeima ir sūnų ŽIBUNTĄ užjaučia

BALF'o 76-to sk. valdyba

A. + A. JULIJAI GAIZUTINEI mirus,

jos vyrą inž. PRANĄ GAIZUTĮ, sūnūs RAIMONDĄ ir KAZIMIERĄ su šeima, seserį ANGELE ir jos vyrą dr. J. SUNGAILĄ su šeima, seserį ELENA Lietuvoje ir visus artimuosius nuoširdžiausiai užjaučiame.

K. ir D. Švelniai, A. ir K. Čampės

E. ir L. Krasauskai, A. ir E. Ereminai

A. + A. ANNETTE DARGIENEI mirus,

jos vyrui CHARLES reiškiamė gilią užuojautą ir kartu liūdimė.

Pasaulio Lietuvių Jaunimo S-ga
Ryšių Centras



KAZYS TAUJANSKAS

Gyveno 1429 S. 49 Court, Cicero, Illinois.
Mirė spalio 10 d., 1973, sulaukęs 59 m. amžiaus.
Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 15 m.
Pasiliko dideliame nuliūdime sesuo Valerija ir svainis Tomas Rims su šeima, gyv. Hilltown, Pa., Lietuvoje sūnus Vytautas su šeima ir 5 seserys bei 3 broliai su šeimomis, Chicagoje brolienė Ona Baltulis su šeima, Kanadoje brolienė Emilija Baltulis su vyru Stanislovu ir jų šeima ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.
Priklausė Britanijos Am. Lietuvių klubui.
Kūnas bus pašarvotas ketv. 3 val. popiet Vance koplyčioje, 1424 S. 50 Ave., Cicero, Ill.

Laidotuvės įvyks šeštad., spalio 13 d. iš koplyčios 10 val. ryto bus atlydėta į Sv. Antano parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Sv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Sūnus, seserys, broliai ir kiti giminės.

Laid. direkt. Jean Vance. Tel. 652-5245.



Mokslų ir kūrybos simpoziumui rengti organizacijų atstovai pasitarime rugėjo 30 d. Chicagoje. Iš k. į d.: inž. Vikt. Jautokas, inž. J. Martinuskas, inž. Petras Brizgys, Vincas Šimanavičius ir inž. Pranas Urbutis. Nuotr. M. Krasausko

KONKURSAS LIETUVIŲ KAMBARIUI ĮRENGTI

Lietuvių kambario Wayne universitete (Detroit) komitetas skelbia konkursą ir kviečia architektus ir menininkus įdėti savo idėjas. Konkurso premija — 1500 dolerių.

Konkurso sąlygos

Svetimų kalbų seminario kambarys turėtų būti įrengtas lietuviškais motyvais ir tokiu stiliumi, kuris geriausiai išreikštų lietuvių tautos dvasią.

Pagrindiniai standartiniai įrengimai ir baldai turi būti lietuviško stiliaus: kėdės, stalai ir lietuviškais ornamentais papuošta lenta. Didžiojoje nišoje turėtų būti lietuviška spinta ar vitrina.

Konkursiniai projektai pateikiami taip:

- a) bendras kambario vaizdas;
- b) atskirų sienų, lubų ir grindų brėžiniai;
- c) baldų, durų, lentos ir nišos apipavidalinimo brėžiniai;

d) ornamentų detalių brėžiniai;

e) projekto autorius nurodo medžiagą ir duoda projekto apytikrą kainą.

Universiteto sąlygos

- a) Negali būti sumažintas klasės tūris.
- b) Turi atitikti priešgaisrinės taisyklės.
- c) Projektą tvirtina universiteto vadovybė kartu su Lietuvių kambario Wayne universiteto komitetu.

Konkurse gali dalyvauti JAV ir kituose kraštuose gyvenę lietuviai.

Konkursinis projektas žymimas slaptyvardžiu, o atskirame užkljuotame voke įdedamas autoriaus vardas, pavardė ir adresas.

Projektai turi būti atsiųsti iki 1974 m. vasario 1 d.

Projektų vertinimo komisija: prof. Ričardas Bilaitis, prof. Jonas Puzinas, prof. Romas Višulius, agron. Jurgis Baublys ir dail. Birutė Rauckienė.

Projekto vertinimo komisijai neradus tinkamo projekto, Lietuvių kambario Wayne universiteto komitetas pasilieka teisę tartis su konkurse dalyvaujančiais autoriais dėl įjungimo jų idėjų į bendrą projektą.

Darbu įvykdymui konkurso laimėtojas parūpina detalizuotus brėžinius ir teikia techninę darbų priežiūrą.

Konkurso dalyviai sutinka, kad projektai būtų išstatyti visuomenės dėmesii. Premija išmokama už projektą, patvirtintą Lietuvos kambario Wayne universiteto komitetui ir universiteto vadovybei.

Lietuvių kambario Wayne

A. + A. ZENON KASPAROWICZE

Gyveno Tinley Park, Illinois.

Mirė spalio 10 d., 1973.

Gimė Lietuvoje.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Anna, dukrė Adeline Strezo, Alsip, Ill., sūnus Victor Kaspar, Flor'da; podukra Mary Sanowski, 4 anūkai ir 4 proanūkai. Velionis buvo tėvas mirusio a. a. Ed. Kaspar.

Kūnas pašarvotas Hickey-Vandenberg koplyčioje, 6730 W. 174 St., Tinley Pk., Ill.

Laidotuvės įvyks ketv., spalio 11 d. iš koplyčios 9 val. ryto bus nulydėtas į Lietuvių Tautines kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Žmona, dukrė, sūnus, podukra, anūkai ir proanūkai.

Laid. direkt. Carl Vandenberg. Tel. 532-1613



JOSEPH BERNOTAS

Gyveno West Palm Beach, Florida. Anksčiau gyv. Chicagoje.

Mirė spalio 10 d., 1973, sulaukęs 83 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 60 m.

Velionis buvo vyras mirusios a. a. Uršulės.

Pasiliko dideliame nuliūdime posūnis kun. John Stankevičius, klebonas Sv. Antano parap. Ciceroje, brolio dukrė Laima Schnurr su šeima ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas bus pašarvotas penktad., spalio 12 d., 4 val. popiet A. Petkaus ir Sūnau koplyčioje, 1410 S. 50 Ave., Cicero.

Laidotuvės įvyks šeštad., spalio 13 d. iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į Sv. Antano parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Sv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Posūnis, brolio dukrė ir kiti giminės.

Laidotuvų direktorius Donald Petkus. Tel. 863-2108

A. + A. ANNETTE DARGIS (PAGAL TEVUS BAFT)

Gyveno 2624 W. Marquette Road, Chicago, Illinois.

Mirė spalio 8 d., 1973, sulaukęs 61 m. amžiaus.

Gimė Johnstown, Pa. Chicagoje išgyveno 40 metų.

Pasiliko dideliame nuliūdime vyras Charles, 4 seserys Jennie Kukenberger, švogeris John, Kae Skeurko, Helen Patella, švogeris dr. John, ir Mary Edzik, švogeris Eugene, dukterėčios ir sūnėnai, bei kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas Mažeikos-Evans koplyčioje, 6845 South Western Avenue.

Laidotuvės įvyks penkt., spalio 12 d. iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į Sv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Holy Sepulchre kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Vyras, seserys, švogeriai ir kiti giminės.

Laid. direkt. Mažeika-Evans. Tel. RE 7-8600

DRAUGAS, ketvirtadienis, 1973 m. spalio mėn. 11 d. 7

universitete komitetas neįsipa-reigoja įrengti kambario pagal konkursą laimėjusį projektą.

Norint gauti kambario planą, brėžinius ir kitas informacijas, rašyti ir projektą siųsti pirm.

Jurgiui Mikailai: 24334 Pierce Ave., Southfield, Mi. 48075. Tel. (313) 557-1983.

Lietuvių kambario Wayne universitete komitetas

Brangiam vyrui

A. + A. EDVARDUI MARKULIUI mirus,

mūsų mielai bendradarbei MARIJAI MARKULIENEI, sūnui ANDRIUI, dukrai RASAI, svainei dr. J. JAKSEVICIENEI ir giminėms giliausią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

Šv. Kryžiaus ligoninės laboratorijos bendradarbės:

E. Barienė
V. Baublytė
G. Bičiūnaitė
E. Brizgienė
D. Černiauskaitė
Z. Gallagher
S. Grybauskienė
O. Gutauskienė
A. Juozevičienė
R. Kechn
V. Maleškienė

M. Miklienė
J. Racevičienė
A. Rauchienė
A. Reitnerienė
J. Siurkevičienė
I. Slavinskienė
J. Stankunavičienė
V. Strikienė
V. Tumasonienė
E. Valančienė

PETKUS MARQUETTE FUNERAL HOME

— TEVAS IR SŪNUS —

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71st Street

Tel. 476 - 2345

1410 S. 50th Ave., Cicero

Townhall 3-2108-09

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYŠ MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAJONČIŲ VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS

OOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID

Laidotuvių Direktorai

Trys Moderniškos Kopylčios:

4330 South California Avenue

Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas YArds 7-1741-7

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNUS

2314 W. 23rd PLACE

Tel. Virginia 7-6672

2424 W. 69th STREET

Tel. REpublic 7-1213

11023 Southwest Highway, Palos Hills, Ill.

Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS

4348 S. CALIFORNIA AVE.

Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-1138-39

VASAITIS — BUTKUS

1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

APLINK MUS

× **Korp' Neo-Lithuania** 1973-1975 m. vyr. valdybą sudaro: Jurgis Lendraitis, pirm., 516 Charlott Ave., Willow Springs, Ill. Tel. 839-3610.

Audronė Pavilčiūtė, vicepirm. Elena Songinienė, sekr. 6142 So. Sacramento Ave., Chicago, Ill. 60629, Tel. RE 7-2622.

Br. Kasakaitis, ižd., Romas Česas — arbiter elegantiarum. Organizacijos ir pavieniai asmenys visą korespondenciją, liečiančią Korporaciją, prašom siųsti sekretorės vardu ir adresu.

× **Balfo 108 sk.** narių susirinkimas kviečiamas spalio 12 d. 7 val. pirmininkės Aldonos Daukienės namuose, 7159 So. Maplewood Str. Visi nariai prašomi dalyvauti, nes susirinkime bus renkami atstovai į Balfo seimą.



Diana Gelažūtė, ketvirtus metus studijuojanti meno ir pedagogikos dalykus Circle Campus, Chicagoje. Su savo paveikslais dalyvavo keliose parodose. Jų tarpe paskutinėje jaunųjų akademikų skautų meno parodoje.

× **Leokadija Sabonienė**, buvusi ilgametė šv. Jucapio par. South Chicagoje, vargonininkė, yra atvykusi iš Sunnyvale, Calif., ir yra apsisistojusi pas savo sūnų ir lanko pažįstamus. Viešės Chicagoje porą savaitių. Ją galima pasiekti telef. 423-5322.

× **"Vertiname sportinę išvyką ir esame patenkinti krepšinių pasirodymais Europoje"**, rašo Eglė ir Jonas Vilčiaus, siųsdami auką Išvykos Komitetui. (pr.)

× **Nereikia nustatyti nei spalvų tirstumo, nei jų balanso** Sylvania TV aparatuose: tai atlieka mini kompiuteris. Gradinaskas, 2512 W. 47th St., tel. FR 6-1998. (sk.)

× **Lietuvių Fondas, Vincas Dailydė**, Baltimore, Md., įsijungė į LF narių eilę su \$100 įnašu. Kas lietuviškai galvoja — į LF stoja. LF adresas: 2422 W. Marquette Rd., Chicago, IL 60629, tel. 925-6897 (pr.)

× **Alfonso Dargio tapybos darbų paroda** Ciurlonio galerijoje spalio 12-21 d. d. Lankymo laikas šeštadienį ir sekmadienį nuo 11 v. r. iki 9 v. v.; savaitės begyje nuo 7 v. v. iki 9 v. v. Parodos atidarymas spalio 12 d., penkt., 7:30 v. v. (pr.)

× **NAMAMS PIRKTI PASKOLOS** duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais.

Mutual Federal Savings 2212 West Cermak Road. Telefonas VI 7-7747. (sk.)

× **Halina Bagdonienė** savo amerikietišms bendradarbiams papasakojo apie Lietuvos Dukterų Draugijos veiklą. Viena susižavėjusi paaukojo Draugijai deimantais papuoštą moterišką laikrodėlį, kurį bus galima laimėti baliaus metu, spalio 20 d., 7:30 val. vak. Jaunimo centre. (pr.)

× **"Draugo" knygų sandėlys** buvo pritrūkęs Dr. A. Šešplaukio Lietuvių Kalbos Gramatikos ir Sintaksės (4-tos pataisytos laidos): Dabar pranešame, kad esame gavę tos knygos naują siuntą ir pareikalavimus nedelsiant galime išpildyti. (pr.)

× **Lietuvių bridžo klubas**, vadovaujamas dr. V. Blažio, inž. M. Krasausko ir B. Vasio pradeda turnyrą spalio 12 d. 7:30 v. v. lietuvių tautiniuose namuose, 6422 So. Kedzie. Kviečiami abiejų lyčių asmenys, kurie mėgsta kultūringai praleisti laisvalaikį. Turnyro dalyviai vaisingai kavute ir kitais priedais. Pradedantieji ateis į pagalbą instruktoriai — specialistai, kurie supažindins su bridžo teorija ir visomis lošimo gudrybėmis.

× **Rašytojas Cinzas kalbės** kultūrinių penktadienių vakaronėje Jaunimo centro kavinėje, Chicagoje, šį penktadienį 8:30 val. vak.

× **Šv. Kazimiero seserų** rėmėjų 54 metinė vakarienė įvyks sekmadienį, spalio 21 d., 4 v. p. Marijos aukšt. mok. patalpose. Rėmėjos kviečia visus dalyvauti ir paremti seselių darbus.

× **Dainavos ansamblis** jau kuris laikas ruošia komp. VI. Jakubėno chorinius kūrinius, kurie bus atlikti Mokslo ir kūrybos simpoziumo proga lapkričio 23 d. Marijos aukšt. mokyklos salėje.

× **Vytautas Šolūnas, Le-mont, Ill.**, žinomas mūsų visuomenės veikėjas, prisituntė 8 dolerių auką savo dienraščiui stiprinti. Dėkojame.

× **Jonas Starkus, Omaha, Nebr.**, "Draugo" spaudos reikalams aukojo 10 dolerių. Nuosirdžiai dėkojame.

× **Kongresmanas Frank Annunzio** kongreso knygoje išspausdino stiprų pasisakymą už lėšas Radio Free Europe ir Radio Liberty transliacijoms. Jis taip pat pritaria kad Radio Liberty transliacijos būtų perduotos latvių, lietuvių ir estų kalbomis. Padėkos laiškus Amerikos Lietuvių Taryba ragina rašyti: Congressman Frank Annunzio House of Representatives Washington, D. C.

× **ALRK Moterų s-gos 20 kp.** Brighton Parke susirinkimas įvyks spalio 14 d., 1 val. p. p. pas sąjungietę O. Arlauskienę, 4455 So. Washtenaw (Iėjimas iš šono). Apskrities susirinkimas prasidės 2 val. ten pat. Maloniai laukiamos visų Chicago kuopų sąjungietės.

× **Aukų po 2 dol. prisituntė:** J. K. Juška, Alf. Wait., B. Gadeikis, Pr. Šlitteris; po 1 dol. aukojo: V. Čepukaitis, S. Čepas, A. Ramonas, J. Sakavičius, 3 dol. — J. Tamošiūnas. Labai ačiū.

× **"Jūratė ir Kastytis"**, Banaicio 3 v. opera plokštelėse turėtų būti kiekvieno lietuviu namuose. Tai geriausia dovana bet kokia proga. Opera gaunama pas platintojus visuose miestuose. Plokštelių kaina tik 15 dol. Paštu, kartu siunčiant ir čekį, užsakoma šiuo adr.: Lithuanian Opera, 6905 So. Artesian Ave., Chicago, Ill. 60629. (sk.)

× **Liet. Gailestingųjų Seserų** s-ga ruošia tradicinį vakarą — pobuvį spalio 27 d., 7:30 v. v. Lietuvių Tautiniuose Namuose. Programoje dainininkė Vanda Stankienė. Sokiams gros Ažuolo Stelmoko orkestras. Šilta vakarienė. Stalus rezervuoti tel. 476-2984 arba 925-2221. (pr.)

× **Kvietimai nariams ir jų artimiesiems**, dalyvauti metinėje namų vakarienėje, šeštadienį, spalio 13 d., 7 val. vak., buvo išsiuntinėti kiekvienam nariui. Nukritus adresų kortelėms, keiliolika vokų grįžo atgal. Lietuvių Tautinių Namų valdyba šiuo pareiškimu pakartotinai kviečia visus vakarienėje dalyvauti ir maloniai praleisti vakarą, kurio programą atliks dainininkė Vanda Stankienė ir Algio Modesto vedamas neolituanių orkestras. Vietas rezervuoti pas Zita Visockienę, tel. RE 7-1697. (pr.)



LB Philadelphijos apylinkės valdyba posėdžio metu. Iš k. į d.: Vincas Šalčiūnas, Justinas Gečauskas, Juozas Kananavičius, Juozas Lukas, Gediminas Dragūnas, Edvardas Skladaitis ir Jonas Stelmokas.

Nuotr. K. Cikoto

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— **A. a. Rokas (Raymond Peter) Krukonis**, senas Phoenixo gyventojas, mirė rugsėjo 24 d. amžiaus. Rokas savo kilimui buvo Vilniaus krašto lietuvis; jo brolio sūnus — J. Krukonis yra sėkmingas biznierių Conn. valstijoje, kuris savo testamente yra numatęs skirti 1 milijoną dolerių lietuviškiems reikalams. Rokas nebuvo taip turtingas, nors gyveno pasiturintai: išaugino ir išmokė savo vaikus. Pats dirbo Pepsi-Cola kompanijoje apie 10 metų ir buvo savininkas keletos namų ir turėjo kitokių nuosavybių. Savo laiku priklausė lietuvių klubui Hartforde, Conn. Kurį laiką buvo ir Phoenixo.



Vacys Carbonkus, aktyvus lietuvių jaunimo veikėjas Chicagoje, išrinktas Korp' Vytis pirmininku. Baigęs Southern IL. Financial Management ir Missouri universitetą MBA. Gražiai reikšiasi meniškiosios fotografijos srityje, dalyvavo jaunųjų menininkų parodoje.

× **Marquette Parko apylinkės** Pr. Dielininkaičio kuopa rengia šį sekmadienį, spalio 14 d., iškylą į Fabian Woods, Geneva, Ill. Kviečiami visi ateitininkai pabendrauti ar susipažinti prie vėjinio maiūno. Maistu pasirūpins tėvų komitetas; Agnė Kizienė, Regina Kazlauskienė ir Karolina Kubilienė.

× **Sofija Diržius Moterų s-gos** 2 kp. pirm., prašo narių pasidaryti platinant bilietus žaidimo vakarui, kuris įvyks spalio 26 d. parapijos salėje, Ciceroje. Bus gražių dovanų.

× **Prof. dr. V. Vardys**, Antrojo mokslininkų simpoziumo koordiniatorius, praėjusį penktadienį, spalio 5 d. lankėsi Chicagoje ir dalyvavo Techninės organizacinės komisijos posėdyje, įvykusiame Tautiniuose namuose. Buvo apžvelgta simpoziumo ruošimo eiga, aptarta koncerto, banketo, programos, propagandos, tarnybų, finansų ir kiti su simpoziumu susiję platūs klausimai. Kaip žinia, šis didysis mūsų mokslininkų sąskrydis įvyksta Padėkos dienos savaitgalį, Chicagoje. Paskaitos vyks Jaunimo centre. Suvažiavimo programa ypač labai plati ir įdomi plačiai lietuvių visuomenei.

× **Aukų po 5 dol. prisituntė:** Julija Kunevičius, Parma, Ohio, Stasys Žukauskas, Chicago, S. Vilinskas, Windsor, F. Baciūnas, Hartford. Visiems nuosirdžiai dėkojame.

× **K. Mikalauskas, W. Hartford, Conn.**, prisituntė 8 dolerių auką. Dėkui.

niše Lietuvių Klubo nariu. Rugsėjo 23 d. kun. A. Valiūškos buvo aprūpintas sakramentais ir ant rytojaus mirė. Buvo pašarvotas Mercer laidojimo namuose, palaidotas per Šv. Agnės parapiją, kuriai priklausė ilgus metus. Liko žmona Ieva, sūnus Edvardas ir duktė Lillian.

— **Išvyka į kalnus.** Rugsėjo 10-11 dienomis Phoenix, Ariz., lietuviai surengė išvyką į Arizonos kalnus, esančius Phoenixo šiaurėje. Tikslas buvo pamatyti ten besikuriantį lietuvių, pakvėpuoti kalnų oru ir pasidžiaugti nesugadinta gamta.

— **LB Phoenix, Ariz.**, rugsėjo 16 d. ukrainiečių salėje 1 v. po pietų įvyko LB apyl. susirinkimas. LB pirmininkė E. Josen pristatė svečius: K. ir A. Pili-pauskienes ir J. Pucėtą iš Tucson, Ariz., Annette Young iš Paradise Valley ir Mariją Adamaitienę (Adams) iš Phoenixo. Po to buvo prisiminti šiais metais mirusieji bendruomenės nariai: Ant. Urbutis ir Adolfina Mickevičienė. Susirinkimą pravedė pedagogas P. Maldeikis. Jo metu buvo iškelti Konstancijos Rudaitytės, buvusios ilgus metus LB išdėdinkės, nuopelnai. Buvo pasiūlyta ją padaryti LB garbės nare, ir tas pasiūlymas buvo vienbalsiai priimtas. LB Phoenixo skyrius įsipareigoja ją prisiminti ir puos-ti bei tvarkyti jos kapą.

Susirinkimo pabaigoje buvo pagerbto dvi narės, kurios ta dieną šventė savo gimtadienius. T. y. M. Melinauskienė ir Adelė Marks. Joms visi sugiedojo II. gausių metų.

— **Julija Skripkienė** po sunkios operacijos St. Joseph ligoninėje jau grįžta sveikėti į namus, 146 Forest St., Kearny, N. J. Lietuvoje ji buvo dantų gydytoja, šiuo metu dirbo ligoninės laborante, o vyrais dr. Stasys Skripkus yra veterinarijos gydytojas ir dirba savo specialybėje. Jos brolis dr. Juozas Pili-kaitis tuo pačiu metu susirgęs Chicagoje ir dar tebegydomas.

— **Kamerinės muzikos koncertas** įvyks spalio 27 d. šešt., 5:15 valandą, New Yorke, Carnegie Recital Hall salėje, bus kamerinės muzikos koncertas. Koncertą atliks smuikininkas Izidorius Vasyliūnas ir pianistas dr. Vytenis M. Vasyliūnas. Daly-

vaus klarnetistas David Mott sėdjo 23 d. kun. A. Valiūškos koncertą rengia New Yorko koncertų rengėjas Norman J. Seaman, kuris daugeliui lietuvių menininkų koncertus yra surengęs. Prisimindami bei pagerbdami didžiojo Lietuvos kompozitoriaus Kazio Viktoro Banaičio mirties dešimtmetį, Vasyliūnai skiria visą šio koncerto programą jo kūrybai. Bus atlikta altu (viola) ir fortepijonu jo Rapsodinė Sonata h moll, Lietuvos idilijos — Trio smuikui, klarnetui ir fortepijonui, ir Sonata d moll smuikui ir fortepijonui. Bilietus platinti paprašyta ponė Irena Banaitienė. Taip pat jų galima gauti salės kasoje 154 West 57th St., New York City. Studentams bilietų kainos nupigintos. Laukiama gausaus niujorkiečių bei New Yorko apylinkių lietuvių bei jų svečių atsilankymo.



Milda Lenkauskienė Clevelande su ruošta lietuvių tinklininkų pagerbime sega rožė Rita Cyvaitė. Nuotr. A. Gulbinsko

— **Petras Šlekys** iš Newark, Ohio, rugsėjo 20 buvo atvykęs į Phoenixą ištirti įsikūrimo galimybių. Laimingai pasitaikė dar neparduotas a. a. Antano Urbučio namas, kuris yra geroje miesto dalyje, ant gražaus sklypo, gerame stovyje. Jį apžiūrėjęs rado, kad jam bus labai tinkamas, tuo labiau, kad ir jo kaina daug žemesnė negu kitų tos rūšies namų. Per porą dienų ji suderėjo ir užpiko. Dabar išvyko į Ohio valstybę parduoti savo namų.

Petras Šlekys, Lietuvos kariuomenėje turėjo kapitono laipsnį. Jo žmona Julija, tik prieš 10 metų atvykusi iš Lietuvos, yra gailestingoji sesutė. Abu šlečiai yra susipratę lietuvių, skaito lietuvišką spaudą, vadovaujant J. Petrauskui, sudomisi ir sielojasi Lietuvos reikalais.

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

DARIAUS GIRENO MOKYKLOS VAKARAS CICERO

Su žymiai padidėjusiu mokinių skaičiumi pradėjome 1973/74 mokslo metus. Mokyklos kape-lionas, tėvas Leonas Zaremba, Jėzuitų koplyčioje atlikę pamaldas, pasakydamas mokslo metų pradžiai pritaikytą pamokslą. Pamaldų metu vargonais grojo muzikos mokytojas Faustas Strolia, o mokiniai giedojo.

Darbas pradėtas su dešimčia klasių: vaikų darželiu, aštuonias skyriais ir specialia klase lietuviškai silpnai mokantiems. Darbas vyksta normaliai. Šeštadieniais Jaunimo Centras užia-kaip bičių avilys lietuviško jaunimo. Smagu dirbti lietuviškoje aplinkoje. Jaunimo centro vadovai: G. Kijauskas ir kun. A. Kezys, patys būdami jauni, gerai supranta lietuvišką jaunimą ir kiek galėdami padeda.

Tėvų komitetas nutarė šiais mokslo metais baigti įsigijimą reikalingiausio inventoriaus. Tas sudaro jiems nemažai finansinių rūpesčių. Įtemptai dirba, kad sudarytų reikiamą sumą pinigų už viską atsiskaityti. Dar šių metų biudžetas sieks 9,999 dol. sumos. Tėvų mokamų mokesnių neužteks. Stengsis minėtą sumą surinkti aukomis ir pareigimais.

Pirmasis parengimas bus šį šeštadienį, t. y. spalio 13 d. 7 val. vak. Šv. Antano parapijos salėje, Cicero, Ill. Bus linksma-vakaris su programa, kurią atliks mūsų rašytojas Aloyzas Baronas. Kuris ateis keletą valandų linksmai praleisti laiką, tas padės mokyklai nugalėti finansinius sunkumus.

Lietuviško švietimo reikšmė išvijoje yra labai svarbi. Tą reikšmę supranta ir mūsų jaunimas. Vos baigę Pedagoginį institutą ar įsigiję pakankamą žinių kitais būdais, ateina dirbti į lietuviškas mokyklas, kad padėtų sustiprinti lietuviškoje drausioje savo jaunesniams draugams. Jaunimo finansinis pagrindas dar netvirtas, daugeliui iš jų reikalinga finansinė parama mokslus užbaigti todėl jie aukoja savo darbą ir laiką lietuviškai mokyklai. Vyresnieji, matydami jų kilnų ryžtą, turėtų ateiti nors pinigine pagalba. Taip ranka ranson eidami pasieksime savo numatytą tikslą: išlaikysime lietuviybę šiame krašte ir priartinsime laisvės valandas mūsų pavergtiesiems broliams tėvyneje. J. Plačas

ŠAULIAI LIETUVIŲ RADIO FORUM

Vytauto Didžiojo šaulių kuopa spalio 6 d. Lietuvių radio forumu suruošė šaulių sąjungos įkūrėjo V. Putvio 100 m. gimtadienio minėjimą, kurį pradėjo V. D. šaulių kuopos p-kas V. Išganaitis išskeldamas svarbesnius gyvenimo brožius iš V. Putvio veiklos kuriant šaulių sąjungą. Meno kuopelės šauliai, vadovaujant J. Petrauskui, suvaidino vaizdelį apie Putvį: kaip kūrėsi šaulių sąjunga Lietuvoje.

Šaulių oktetas vadovaujamas N. Kulio padainavo karščių dainų, kurių skambėjimas maloniai nuteikė klausytojus.

Be to pasakytą, A. Budrecko specialiai sukurti Putvio garbei, keli eilėraščiai. J. Kaunas

LIETUVOS KARO MOKYKLOS SUKAKTIS

V. laidos 50 metų sukaktuvių minėjimas įvyks spalio 14 d. 11 val. pamaldos tėvų jėzuitų koplyčioje už tos laidos žuvusius partizanų kovose, nukankintus Sibire ir mirusius. Po pamaldų vainiko padėjimas prie Laisvės paminklo ir aplankymas Šv. Kazimiero kapinėse palaidotų: Andriūšaičio Aleksandro, Balašio Antano, Paliliūno Kosto, Zygo Adolfo ir Žiuleno Vlado kapų.

Kviečiame jų artimuosius, gimines, vietas ramovėnus, birutines ir visuomenę dalyvauti pamaldose ir pasimelsti už visus tuos mirusius, kurių gimines neturi galimybės arba draudžiama jiems tą daryti. V.

PRIMINĖ PRIEŠPAUDĄ LIETUVOJE

Didžiausias Chicagos dienraštis "Chicago Tribune" išspausdino P. Andreikos laišką, kuriame jis pasidžiaugia JAV priimta rezoliucija, smerkiančia Sovietų Sąjungą už elgesį su opozicionieriais ir žydais. Savo laiške P. Andreika primena, kad Sovietų sąjunga panašiai elgiasi ir su kitomis grupėmis, persekioja intelektualus ir mažumas, besistengdama pasiekti visų asimiliacijos ir surusavimo. Tik keista, rašo Andreika, kad laisvojo pasaulio akys buvo užmerktos akivaizdoje neteisingo elgesio su lietuvišiais intelektualais, kurie buvo tremiami ir žudomi, kadangi kovojo už visų laisvę.

GAMOS TYRIMO KELIONES

Field muziejus šeštadienį rytais 9:45 val. pradeda keliones laivais ir pėsčiomis stebint Michigano pakrantes ir kitas gamtos įdomybes. Kelionės susidės maždaug iš 40 žmonių. Reikia įmokėti 44 dol. pietums ir transportacijai. Rezervacijas galima daryti telefonu 922-9410, ext. 361 ar 363.

MOKYTOJŲ DEMESIUI

Dr. A. Šešplauko parašyta LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA ir SINTAKSĖ, pritaikyta išvijos mokykloms ir kaina tik 3 dol. Pripažinta LB švietimo tarybos kaip labai tinkama šių laikų mokykloms. Pridėkite 50c paštui ir mokesčiams.

Taip pat labai vertinga knyga V. Liulevičiaus LIETUVIŲ SVETIMAS VOKIETIJOJE ir AUSTRIJOJE 1944-1950 metais, 740 ps. su daugybe nuotraukų mokytojų ir mokinių bei abiturientų ir kaina tik 12 dol. Pridėkite \$1.00 paštui ir mokesčiams. Sluskite užsakymus:

DRAUGAS
4545 W. 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

LAIDOJIMO APEIGOS

Naujai išleistos
A.L.R.K. Kunigų Vienybės
Laidojimo apeigų knyga nurodo įvairias šv. Mišias už mirusius. Šį vadovą laidojimams kiekvienai parapiją gali naudoti, nes ji turi visus bažnytinius užtvirtinimus.

Kaina 50 centų. (25 centai pašto ir mokesčių išlaidoms).

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS
4545 W. 63rd Street
Chicago, Ill. 60629



Lietuvių festivalis įvyko Talman taupymo ir skolinimo b-vės patalpose, 5561 S. Kedzie Ave., Chicagoje. Nuotrauką matyti dalis besilankiusių svečių.